

daugiau, tai gausi!

ketinų nedėliu aptarėjome...
nis už mūsų cirkuliaras ir kalbėjome...
i jų daugiau.
jome daugybę gromatų nū mūsų kalbėjome...
PULASKI, kurie taipogi mūsų kalbėjome...
cirkuliarai yra visaiškai teisingi...
ibjaus pasistengę savo prieteliai...

davai pasikakinti. Dargi...
mus žiames, nėra žiame buvo...

vienas galės gauti dovani tiek kalbėjome...
kuliary, kiek tik jis pareikalaus...
ar gana dėl šimtų farmų, o jo...

HOF LAND CO.,
r Str., Milwaukee, Wis.

aug-
rintis
pi-
ar jis
zti, o
abra-
Pa.
mau-
ieko
orėlį
lido-
rau-
rko-
yra,
ti.
zer-

S. J. Moskalenko

Krautuvė kūno sporto, atletų, žmonių...
gėrymų ir elgys. Treinininkas ir...
partavimas. Lietuvių daktarė...
116 N. Main St., Shomerville, Wis.

Uždejęs kromą Pitatom, ...
vėinę viską kūmi pigumui.

Jūz. Pankszis

4. Broad st. Pittston, Pa.

Išitaisęs valgomų daiktų...
meiltingai užsiimanis...
vius neužmiršti paruošti...
gentį ir apsilankyti pas...
pirkinių.

Kazys Petrika

617 W. Centre St., Milwaukee, Wis.

Rukyk

„Stripped“
TABAKA

Kningos! Kningos!

Pas M. Mosky gausi...
knygos, k. t. mado-knygos, literatūros...
ky, dailinių, mokymų ir kitų, kaip...
sąsot nebuvo, o paruošta už...
rietaisje aptarėsi knygy kalbų...
matas ir įdėkite markę už...
Adresas:

Mr. M. Mosky,
P. O. Box 54, Detroit, Mich.

MILIAUCKO KROMA

gomų tavorų ir visokių...
ktų randasi ant

No 108 Center st. Shomerville, Wis.

Plymouth, Pa. 7 d. Balandžio.

Subruzdėjo galiausiai ir
Szenandoris, toji sostapilė mu-
sų Amerikoje. Po ilgų metų
snuduriavimo lietuviai susipra-
to reikiant nukrešti nū savęs
juogą lenkiszkosios baudžiavos
ir tapti žmonėmis. Naujoji
parapija užtvirtinta yra jau
per arci-vyskupą ir veikiai
bažnyčia bus statoma. Ne-
atgrasino žmonės nū to žings-
nio nei keiksmi lenkų ku-
ningo, nei pasamdyto Bacz-
kausko begėdiszkiausios plo-
vonės, nei viltavilystės viso-
kių sulenkėjusių paszlemėkų,
iš visų pajėgų pakampėse
liežuviais matalūjanczių. Te-
gul-gi lenkai dabar žinos, kad
jų brolystė mums yra tik
ne labai miela, kad nū savo
prakaitu pastatytų bažnyčių
ateitrukiame, idant tik išz-
vengtų tą brolystę.

Isz Lietuvos.

— Jog lietuvystė keliasi,
apie tai abejonės nėra. Bet
neretai tas kylimas turi aky-
vas priežastis. Apsviesitunai
Lietuvos dirba isz visų pajie-
gų, su dideliu paszventimu
darbo ir skatiko, nežiurint
kad jūs szalininkai scholas-
tiszkosios partijos apszaukia-
„szvelniais kvailinciais — Lie-
tuvos intelligentais — ku-
riems daugiau galvoje, kaip
kisznę savo paszvesti, bet ne
mus apszvesti“. Su tais ap-
szviesitunais szįadien isz vien-
veikia ir dalis paczių iszmin-
tingesnių kuningų, suprantau-
czių svarbumą dėl ateitės szįa-
dieneszkojo tarp lietuvių kru-
tumo; nekurie isz jų aukauja
viską, ką gali ir turi. Kita-gi
dalis kuningų žiuri su pavy-
dzia akia ant to krutėjimo,
kad-gi jis nesiremia ant įesz-
kinių, pastatytų per a. a. kun.
Raczkauską ir kitus. Akyva,
kaip tie kuningai aizskina sa-
vo mislyjimą ir darbą. Ka-
da neseniai jie tapę pakviesti

ant dalyvumo lietuviszkojeje
lioterijoje, įsteigtoje Lietuvo-
je dėl palaikymo lietuvystės
reikalų, tai tie kuningai sav-
mislyja: „Mat, reikia pinin-
gų, nėra studentėliai tusztaini
neturi isz ko palėbauti!
(sic!)... Reikalas tacziaus
bėgti visur ant balso garbin-
gų intelligentų su pagelba,
kad tai paskui negauti su ak-
menaiciu į kaktą (!), buk tai
per nedosnumą kuningų Lie-
tuvai mirti reikėtų, nėra triu-
sas intelligentų vaistytojų, be
vaistų, sveikatai motynos ne
ką galis pridūti“. Ar ne-
teisybė, kad tai akyva priežas-
tis „gelbėjimo“ Lietuvos nū
myrio! Nelabai, teisybė, sun-
ku yra suprasti budą mislyji-
mo nūszaliaus stovinczių ku-
ningų, jeigu jiems prisiklau-
some patiems. „Ką gi — sa-
ko jie — daugiau, ar gilty-
nės bereikia? Sulauksime
ant galo lauktos valandos, ap-
leis motyną (Lietuvą) sopu-
liai ir karsztis — ji taps svei-
ka!... O kaip-gi tūkart reik-
kės dekavoti augsztai gūdoti-
niems intelligentams vaisty-
tojams! Ateik valanda pa-
norėta kūmi veikiausiai! Mik-
szai, Vejeriai, Jankai platin-
kitės, gimkite kūmi gausė-
niai — nės jus vieni tiktai
galite Lietuvą ant kojų pas-
tatyti ir jos ligą galgiop su-
vėjais iszvyti!“... Gana
bus to dėl to, kad žinoti aiz-
skiai pamatus pažvalgų mūsų
apžvalgininkų... Nepamirsz-
kime, lietuviai, jog tokis
atsakas yra dūdamas ant pa-
kvietimo „Varpo“, kad intel-
ligentai dirbtu isz draugės su
kuningija, kad-gi be tokios
sujungnės visas darbas lietu-
vystės galėtu būti per niek...
Dr.

— Vilnius. Neseniai pa-
simiręs vienas žydiszskas rasz-
tininkas pavadinu Lietuvos
sostapilę „Naujaja Jeruzale“,
o žinomasis prancuziszskas an-
tisemitas Drumont suteikė
jai vardą „vagina Judaeorum“.

Negalima ginczytiesi su tokiu
tvirtinimu. Regisi nėra ant
svieto antro tokio didumo
miesto, kur žydiszskasis gaiva-
las butu taip skaitlingas ir
tokią didelią įtekę turētu
ant visų jo naminių reikalų.
Ne labai tolyma yra toji pra-
eite, kada žydams buvo užgin-
ta gyventi ant nekurių gatvių
(ulyczių), szįadien vienok nėra
tokio užkaborio ezion, kur
neiszgirstum žydiszkojo zar-
gono. Tas pats dedasi ir ar-
tymiausiose, taip puikiose
apielinkėse Gedimino pilies.
Puikiausios rezidencijos yra
savybe žydiszkųjų bankierių
ir vertelgų. Vilnius taipogi
yra ir tikejimiszkų punktu
dėl visų lietuviszkųjų žydų.
Vilniaus sinagoga priguli prie
skaitliaus įpatingiausių pala-
kų dailydystės Lietuvoje. Ją
papūszia kas-ziu kodėl mas-
koliszskasis arelis, tacziaus ne-
turintis krikyszczioniszskųjų pa-
žymių, t. y. kryžių ant trijų
karūnų. Ant tos aplinkybės
jau nukreipė akį korespon-
dentas „Novoje Vremia“ ir
pakėlė nesvietiszką trukszną
isz tokio suzydinimo valstijos
ženkle. Visą Vilniaus žydi-
ją galima padalinti ant dviejų
kategorijų: peisoczių gyve-
nanczių, mislyjanczių ir jau-
ezianczių senobiniu budu —
ir žydų intelligentų, sergan-
czių ant maskoliszkosios kul-
tūros.

— Maskolių valdžia ren-
gias suvienyti visas cerkvisz-
kas „bractvas“ Lietuvos ir
Maskolijos į vieną didelę
brastvą dėl klotingesnio nu-
veikimo katolikystės. Bus tai
veislė mobilizacijos visų pra-
voslaviszskųjų galybių nu-
kreipta priesz mūsų bažnyčia.

— Tilisė (Keresp. „Vieny-
bės“). Lietuviszkoji polyti-
kiszka partija nors ir pamažu,
bet vis tolyn žengia; atidru-
kūtosios „Polytiszskos kalen-
dros“ iszrodo aizskų mierį už-
siemimo, bet kaip ilgai truks
iki ji savo galę galės svietui

parodyti, nėra žinoti, bet kad
kartą parodys, tai nėra ala-
jonės. Tik viename dalyke
reikia labai supykkti ant jų
senos gadynės karzygių, ku-
rie prie „Auszros“ darbavosi —
tūmi tarpu dabar jų nėra nei
matyti nei girdėti, tūri būti
persidirdo „Auszra“ be szelo-
dami. Bet apgailėta reikia ir
dabarnykszczius intelligen-
tus, beveik reikia užrikti Lie-
tuvio žodžiais: „Viens po ki-
to nulat nykstam, kaip sapnas
kaip sniegas“... Apsiveda su
lenkiutėmis, o tai paskui nors
su kunu dar lietuviniukas, bet
duszia jau lenkiszka ir atei-
nė neprivalo rokūti ant karsz-
tos intelligencijos, nės su len-
kiszka motynos kalba lietuvi-
ninkai nei mislyti negales
apie naudą grynai lietuviszka-
tautos. Tokių lietuviniukų
su lenkiszka duszia, arba li-
tuviniukų su lenkiszka, mas-
koliszka arba vokiszka mo-
tynos kalba paskutiniame lai-
ke labai daug įgyjome. Da-
szia, kaipo nemari, perdirba ir
kuną tikrų lietuviniukų
lenkiszka, kaip ant paveikelo
Staniszko, Botyriaus, Giliaus
ir kitų. Nors nekurie intel-
ligentai baidosi nū lietuvi-
czių dėl jų nemekslumo, bet jie
užmirszta, kad jie prie lenkių
lenda ne dėl mokslumo, bet
abelnai dėl ko kito. Asz pa-
zįstu tokių lenkių, kurios jau
savę už mokjtas rokovo vien
dėl to tik, kad esą jos len-
kėmis, o apie jų pasielgimą,
kaip jos poniszka pasielgti
iszmano, tai gaila ir sakyti ir
tai apie tokią dar vienas intel-
ligentas driso pasakyti: „mano
patį mokjta“. O man su jūmi
bepasivaiksycziojant prilinko
laikas pietų; tada ta pon-
a lenkė atėjo mudu prie pietų
pakviesti; pirm to trobėsio
gale staczia nusi... ir tada
szaukė savo vyrelį ir manę svo-
czią prie pietų ir tt. Toks po-
nas K. gerą ir numanę tarnau-
janczią mergę lietuve parsive-
dęs butu daug ramesniai gyvo.

nes. Nagi tai toks Baczkauskos velnias su smala ir kitais delikatesais!...

Kol mūsų intelligentai perimti savo didybę įsiskos patinčių tarp „mokytų“ lenkių, mūsų lietuviškos inteligencijos veltui lauksime. Betgi iš viso imant, tarp lietuvių negalima rasti tinkamų žmonių, apart daktarėlių dėl dangaus, kurios savimi perimtos, jau per skaisčios už mūsų Jėzo ištekėti. Vienok jei katras intelligentas apsi-vestu su tokia pusdavatke, tai vis dar galėtų geriaus užlaikyti lietuviystę, o ir gaspadorystę ir ekonomiskai žauniai augščiaus pakiltu, negu apsiavedęs su slavizka pliuske ir lengvūte dėl užlaikymo turtų. Berods, ir su lenke apsiacijūdamas negauna kartais nei skatiko, apart lenkiskos dusios, kur su lietuvaite įgytu nors kelis szimtus rublių ir gerą gaspadarną žmonutę. Lauksime, rasi intelligentai dar ant užmanymo garbingos Aglės sutiks su tūmi, kad reikia ženytiesi daugiaus pagal budą Jablonskio. Kudzius.

Isz Kitur.

— *Suv. Valstijos.* Nūgan- di istorija vergystės, į kurią tamsus emigrantai buvo par- dūdami ir nugabenami į West Virginijos kalnynus, likosi neseniai atidengta. Pirmųjų žingsniu szitose radnose buvo apgarsinimas viename New Yorko čekiskame laikras- tyje, „Hlas lidu“, gromatos 7 anku nūžmybės, nū kurios plaukai ant galvos atsisloja. Laikrasztis atsisaukė į savo gentainius ir į keletą dienų tapė sudeta diktoka kruva pi- ningų dėl iszgelhejimo nelai- mingų ateivių. Tada redak- torius, vardu Herc, ant tų pėdų iszvažiavo ant vietos scėnos. Jisai iszrado, kad 18 d. Grūdžio nekoksai Rosen-

thal, užlaikantis darbo agen- turą New Yorko mieste, isz- siuntė 75 biednus čekus į West Virginijos kalnynus, kur tiesiama Norfolk & Wes- tern geležinkelį į Ohio valsti- ją. Kontraktoriai užmokėjo jam po 2 doleriu už kožną sti- prų darbininką, nei žodžio ne- iszmanantį angliskai ir pasira- szantį ant nesuprantamoje kal- boje parasyto kontrakto. Pirm važiavimo į vietą p. Herc nukako į Washington ir pasimatė su „Darbų Biuro“ urėdininku. Per tai žinia apie jo atvažiavimą atėjusi buvo jau pirmo į Pocahontas, paskutinę gelžkelinę stotę. Apraszinėdamas savo kelionę nū Pocahontas iki Logan County, kur geležinkelis buvo muszamas, p. Herc sako: „Asz nenoriu pamislyti apie kelionę tų bėdžių pėsczių, isz kurių daugelis neturėjo nei apavų. Jie turėjo nukentėti baisingiausias kanczias. Tai buvo kelionė į Siberiją. Asz persigavau per 50 upelių, da- žnai ant arklio perplaukiau. Nekurios kalnų virszunės kilo 3.000 pėdų augščiaus marių pavirsziaus ir karojo ant siau- rų slidžių takelių, po kuriais jūdavo bedugnės griovos. To- kia kelionė užėmė man pus- ketvirtos dienos. Atsibastęs į abazą asz atradau vyriausiąjį perdėtinį žveriszkai iszrodau- czia žmogysta, buvo ten dar tuzinas pristovų ir visi apsi- ginklavę su karabinais ir re- volveriais. Kaimenė nūžmiau- sių szunių buvo prirakyta ant retėzių, kurie grieždami dan- žimis ir nūžmiai urzgdami žiū- rėjo į mane. Perdėtinis sti- gavojo, kad čekų pas jį nesi- randa. Asz pareikalavau, i- dant visi darbininkai butu at- vesti prieš mane. Tai jis su didžiausiu nenoru iszpildė. Tokių pavargusių žmonių man niekad neteko matyti. Visi buvo baisingai ukanky- ti, apsidengę skuduriais, neuždengiančiais lupinai-

viso plikumo. Jie dre- bėdami stovėjo prieš mane, tarytum prijausdami kokią naują nelaimę ant savo galvų. Asz suradau Hoffmanną, su- rasziusį gromatą apie jų var- gą. Patyręs manyje savo ap- gyvęją, jis prisipažino para- szęs gromatą. Nū jo dasizi- nojau, kad kitas čekas, Lan- ge, ant kurio kontraktoriai turėjo akį, kaip ant raszyto- jaus gromatos, tapė iszgaben- tas po sargyba szalin, kaip tik jie iszgirdo apie mano pribu- vimą. Darbininkai man pa- pasakojo, kad Lange buvęs prikeltas vidurnaktįje ir ant tų pėdų kas žin kur iszvestas. Jie girdeję keletą szuvių trumpai po to ir mislyjo, kad bėdžius likosi nužudytas. Perdėtinis pasakė man, buk Lange esąs kitame abaze už 15 mylių nū czionai ir patė- myjo, kad tai butu labai pa- vojinga per kalnynus mėgi- ti ten nukakti. Penki kiti, tame skaitliuje trys čekai ir lenkiskasis žydas, taipogi bu- vo iszsiūsti isz abazo ir darbi- ninkai mislyjo, kad jie kur nors Ohio valstijoje randasi. Trylika vyrų ir viena mote- riszkė buvo yiskas, ką isz sa- vo vientauzių man pasisekė ten surasti, ir paėmęs jį vi- sus asz pasileidau atgalios į Pocahontas. Mės palikome 30 bėdžių abaze, lenkų ir ita- lų. Tuli isz jų stengosi isz- trukti ir pasivyti mus, ta- cziaus perdėtiniai atvarė atga- lios į abazą. Trys vienok isz- truko. Vienas isz perdėtinių, parodydamas pirsztu ant pri- rakytų szunių, sakė: „Szitie vaikai sugrąžis atgalios visus tūs, kurie tik pamėgis pabė- gti“. Atvykęs į Pocahontas apredžiau visus bėdžius ir de- szimts isz jų gavo ten tūjaus tinkamą darbą. Keturis pae- miau su savim į New Yorką. J. Mayer, vienas isz pabėgė- lių, sakė, butent du masko- lizski žyda, nusiūsti drauge su trimis čekais į Ohio, me-

gino pabėgti persikeldami lu- teliu per upę. Kada jiedu iszlipo ant kito kranto, tai perdėtinis su dviem pagalbi- ninkais sutiko jūdū su atkisz- tais karabinių vamzdžiais, pris- pyrė jūdū paleistą lūtelį pa- gauti ir pargrįžti atgalios. Ta- da rubai nū jūdvių tapė nu- vilkti ir perdėtinis su kitu pa- gelbininku be pagailos uu- pliekė sziksziūniais kancziais, kūmet trecziasis draugas laikė atlauztą revolverį ir grasio nuszausęs ant vietos, jeigu kuris pasidrąsis krustelti. Jie- du po to tūjaus likosi kas žin- kur iszsiūsti — sako Mayeris — idant neturētu progos ap- sakyti man apie susmirdusią sudytą kiaulieną ir supuvusią dūną, koka tai buvo jūdvių vienintelis maistas, o gėrymu szaltas vandū. Už mažiausią nepaklusnumą budavo musza- mi botagais ir lazdomis. Ka- da žmonės isz nusiminimo mė- gindavo pabėgti, tada nūžmi- šunias budavo paleisti ir drąskydavo nelaimingūsias bėdžius iki smert. Varant isz Pocahontas į vietą kožnam vienam davė dūnos bandutę ir deszros galą. Tojo maisto turėjo jiems isztekėti ant trijų dienų ar daugiaus kelionės. Rosenthal, po kurio priežiūra jie radosi kelionėje, abiejose rankose turėjo po revolverį ir privertė jū laikytiesi prie kruvos. Jis gasdino nuszo- vi- mu kožną vieną, kuris tik pa- mėgė atsiskirti nū burio ar- ba atsilikti. Szitokia kelionė buvo atlikta laike baisingos pusnies. Pirmutė naktis tapė praleista giroje pastatytoje budoje. Rosenthal nepavė- jio žmonėms atsineszti szakų dėl ugnies susikurimo, pri- versdamas jū laikytiesi kru- voje po smertine kora. Ma- yeris su dviem savo draugais pabėgdamas isz abazo persi- gavo ant kitos pusės kalno, idant užbėgti už akių mano partijai. Perdėtinis su savo draugais pasivyjo jū ir norė-

Jie drepiesz maną,
sdami kokią
savo galvijų.
fmanną, su-
apie jų var-
vyje savo ap-
mažino para-
lū jo dasi-
zekas, Lau-
kontraktoriai
ant raszyto-
pė iszgaben-
lin, kaip tik
mano pribu-
ai man pa-
ange buves
štyje ir ant
ur iszvestas.
etą szuvių
uislyjo, kad
nužudyta
man, buk
abaze už
ai ir pate-
labai pa-
ius mėgin-
Penki kiti,
s ezekai ir
aipogi bu-
ir darbi-
ud jie kur
e randasi.
na mote-
ką tsz sa-
pasisekė
es jus vi-
atgalios į
palikome
ikų ir ata-
ngėsi isz-
mus, ta-
arė atga-
ienok isz-
erdėtinų,
i ant pri-
„Szitie
ios visus budoje. Rosenthal
is pabėg-
euhontas
is ir de-
en tūjaus
ris pae-
Yorką“.
pabėgė-
masko-
drauge
bio, me-

gino pabėgti
telin per ap-
iszlipo ant k-
perdėtini su d-
pinkais suiko į
tais karabiuų
pyrė juda pala-
gauti ir pargiti
da rutai nū į
vilktitir perdėta
gellbinuku be
pileikė sziksmu
kūmet trezo-
atlauztą revole-
nuszautos ant
kurs pasidūrė
du po to tūjaus
kur iszsiųsi —
— idant neture-
sakyti man up-
sudytą kiaušinę
dėną, kokiai bu-
vienintelis maisto
szaltas vardo.
nepaklusnumą bu-
ni botagnis ir la-
da žmonės isz
gindavo pabėgti
szukias budavo
dradkylavo ne-
bedžius iki smert
Pocahontas į vie-
vienam davė dū-
ir desros galą. Į
tūrėjo jiems la-
dienų ar daugiau
Rosenthal, po kurį
jie radosi kelionė
rankose tūrėjo po
privertė jų la-
kruvos. Jis gavo
mu koją riazą, kur
mėgėtu atsiikinti
ba atsilikti. Sme-
buvo atlikta lū-
pusnies. Pirmo-
praleista girioje
jo žmonėms atsi-
dė ugnies susika-
versdamas įs la-
voje po smertine
yeris su diem
pabėglamas isz
gavo ant kitos
idant užbėgti
draugais pasiry-
jo

sidūti, kapitalistai pargabeno iš visur valkijozus, kad tie ant vietos sustraikavusių žmonių dirbtu. Vienkart metė išsbadėjusius darbininkus laukan iš namų ir davedė jūsi iki paskutiniam laiptui vargo. Pereitą sereidą burys pavargusių žmonių ėjo iš Mt. Pleasant keliu pro kompanijos kromą, kur guja pasamdytų galvažudžių laukė. Vienas iš darbininkų suriko slaviskai „czekai“ ir visi nežinodami apie ką einasi, apsistojo ant vietos. Ščėrifas liepė visiems ant tų pėdų atsitraukti, bet niekas iš darbininkų neisizmanė ką tai reiskzia. Tada liepta buvo szauti į neapsiginklavusį burį žmonių ir 11 darbininkų negyvi ant vietos krito; trisdeszimts-gi likosi sužeistų. Po tokio atsitikimo kapitalistai partraukė milieją, kuri dabar visoje apigardėje ant sargybos pastatyta yra. Darbininkų komitėtas surasztauvojo visus žmogžudžius ir rengiasi įjeszkoti sudūse teisybės. Vienok darbininkai jau mažai tiki į sudų teisybę. Didelis susirinkimas Scottdale'je buvo laikomas, kur sutarta likosi visiems ginklūtis. Laukiama yra didelio kraujo praliejimo. Tarp užmusztų žmonių randasi keturi Austrijos padonai. Austrijiszskasis konsulis Pittsburghe ant tų pėdų pradėjo dasekima. Taipogi užmuszta dar ir du italų.

taip įirtę ant amerikiečių, kad tariausi patys atmonyti už nužudymą vienūlikos savo gentainių, jeigu Italijos valdžia nepasirūpęs apie tai. Antai pranešama yra, būtent Pittsburgho apielinkeje jie įpatingai ginklūjasi ir tariausi užpulti ant miesto Pittsburgho. Iš Wheeling, West Virginijos, taipogi pareina žinia apie nepaprastą subruzdymą tarp italų, kur dynamitas net yra jau vartojamas. Jie organizūjasi ir žada traukti į New Orleans. Tūmi tarp amerikiskiejie laikrasceziai keiksmus mēto ant visų „foreignierių“, kurstydami neapykantą dėl ateivių ir prikabiną valdžią paasztrinti įstatymus dėl ateivių. Darbininkai numano, ką bagoceziai rengia dėl jų ir dėlto savo susirinkimūse visūse didelėse miestūse sutarė įsitaisyti ginklus, idant reikalui išstikus turētu kūmi apginti savo tiesos. Czion mat tie „foreigneriai“ yra tik priezastis dėl nūgrobiomū tieų nū visų darbo žmoniu.

14. kad tarp Maskolijos ir Prancūzijos likosi padarīta sādora. Caras izs savo pusē pats savo rankomis papūzē prancūziskajī ambasadoriū orderiū. Generolas Obruczev garsina, butent caras gale metiū galesēs jau bet kokiai valstījai apakelbtī vaina.

d. Jejo į tamsų užkaborį, tai žandaras pasergėjo keturias n. žtikiamas žmogystas, kurių stūjus pradėjo sžadyti ir pataikė į Bielezevą. Stam. b.lovą išgelbejo nū smeties toji tik aplinkybė, kad jis už Bielezevo toje valandoje atsisotojos buvo. Žandaras aki. mirkoje szoko prie piktadejų, taciaus nei vieną nepasisėkė pagauti. Skaitliuje suimtųjų randasi vienas graikas, kuris neseniai nusipirko revolverį ir kuris regiai paleido szuvius. Vienok ant rytojaus visi suimtiniai, trukstant davadų, l kosi paleisti.

— *Maskolija.* Lenkija, Padolija ir Volinija sžadien paneszi į vieną milžiniskąjį sbazą, į kurį kas dien pribu ra vis nauji skyriai kariume res. Tokiu būdu kariszkieji d. besiai grudasi ant Europos apregės dėl didesnės garbės karuūnų galvų, o didžiausio vargo prispaustų didžiausiais mokesciziais žmonių.

— Žinomas maskoliszkasis žinovas Siberijos, Jadrincev, neseniai apgarsino akvą veiklą po užgalviu „Statistiszkoji medega dėl istorijos gub. benimo į Siberiją“. Veika. las tas paremtas yra ant pen. kolikmetinės procės ir skait. lingų iszrasų isz arkvyvų, ka. lė. inų kningų ir tt. Peter. manno geographiszkasis laik. rasztis padūda isz jo sekan. ez. as isztraukas: Nū 1807 m. iki 1881 m. iszgabenta į Si. beriją abelnai 624.000 žmo. gyszių, tarp kurių beveik 100.000 isz savo noro sekė paskui prasudytūsius. Laf. kni begant iszgabenimas už. atgo iki negirdėtinam apė. minui. Pirmutiniam penkme. tyje [1807—1811] iszgabenta 10.175, tarpe 1857—1861 m. 36.831, o tarpe 1877—1889 m. 86.336 žmogystas. La. ike trylikos metų [1867—1879] isz abelno skaitliaus 210.000 iszgabentų į Siberiją

žmogyszių 51,8 procentai ta. pe iszsiusti administracijiszkų būdu, t. y. be jokio sudo, ant paliepimo valdzios. Skait. liuje iszgabentų žmogyszių 1823—1879 m. 15.1 proc. bu. vo moteriszkų. Isz savo va. lios įnusekusių paskui gim. naiczius skaitlius augo be pa. liovos; 1823—1834 m. jis isz. nesze 4 proc., o 1871—1889 m. jau 33 proc., kame buvo beveik vienos moterys. Pas. merktieji ant iszgabenymo pereina per sekancias stotes: Moskvą, Nizni — Novgorodą, Kazanių, Permą, Jekaterin. burgą, Tiumeną, Tomską, Aczinską ir Irkucką. Kalė. jīmūse dažnai sugruda tris, keturis sykius tiek žmonių, nēg jie gali sutalpinti. Isz. tos priezasties didesnė dalis iszgabenamųjų numirsza ke. lionėje. Tiumento kelėjime 1869—1875 m. apsirgo 10,3 proc., isz kurio penkta dalis numirė. Tokis jau prietikis buvo, Tomske. Metūse 1880 ir 1881 apsirgo kelionėje isz Maskvos į Aczinską 69,6 ir 68,2 procentai visų gabenamų. jų, o marumas isznesze 9,2 ir 8,5 proc. Beveik deszimta dalis numirsza kelionėje. Di. duma iszgabentųjų pasilieka vakarinėje Siberijoje [1870—1881 m.: 113,375], mažesnė dalis pripūla ant rytinės Si. berijos [1870—1881.: 88,818]. Szitoje be abejonės dar ne. pilningai sudėtoje statistikoje nūgandžiausiu dalyku yra di. dybė skaitliaus administraci. jiszskai iszgabentųjų žmogys. zzių! Ant Maskolijos po. lytikiszkųjų prietikių vaiskiai užpila szviesą faktas, kad be. veik 15 procentas visų iszga. bentinių likosi iszsiustas be jokios sudo isztarmės, ant pra. sto paliepimo valdzios. Skait. linė toji szaukia dangun dėl atmonyjimo!

— „Nov. Vremia“ pranesza sekantį nevyrytiną faktą: Pacziamė viduryje Maskolijos, mieste Jelec, gyvena viena pa.

siturinti prekejiszką giminę, pravardė Czernousov. Die. das jos treczią kartą jau ap. sivedė, sunus turi antrą pa. czią, o anukas pirm szliubo buvo numylėtinui mocziakos savo, apie ką gerai žinojusi diedo pati. Diedas, norėda. mas nutraukti tą ryszi, apžė. nyja anuką, kuris vienok ne. žiurint ant to nepaliauja savo prietikių su mocziaka. Po. keli mėnesių, su pagalba mo. cziakos ir diedo paczios, nunū. dina savo paczią. Diedas ta. da antru kartu apžėnyja anu. ką, bet tas ir antrą savo pa. czią tokiu pat būdu iszleidžia ant ano svieto. Pirmoji pik. tadarystė perėjo be koros, už antrąją jau pakliuvo po sudo.

Pranciszkus Miklosicz.

[Verginė 20 d. Lap. 1813 m. mirė 7, d. Kovo 1891m.]

Pasimirė paskutinis isz sla. viszkųjų didvyrių, užaugusių gadynėje ano slaviszkojo pa. vasario, kada romantizmo sro. vės pabudino isz miego visas mislyjančių žmonių szirdis ant ploto visų slaviszkųjų žia. mių, ir po jo įtekme pas sla. vus atsirado trys pažymėtinios idėjos: idėja solidariszkumo, tautiszkjojo individualizmo ir atsigaviniimo. Tada slavai mislyjo apie vieną milžiniską slaviszkąją valstiją, taciaus visos tos svajonės umai kaip dumai isznyko, kada jie gavo progą areziaus pasipažinti su nagais maskoliszkosios cary. bės, apie nieką kitą nemisly. janczios apart pavergimo po. savo barbariszkų jūngų vi. sų kitų tautų. Pirm to sla. viszkosios tautos kitokiomis akimis dar žiūrėjo ant Mas. kolijos ir vaisiais tų jų idėjų yra: archeologiszkieji tyri. nėjimai Chodakovskio, ran. kiai Karadzicio ir Kolbergo, istoriszkieji veikalai Szafa. riko, Hilferdingo, Maciejova. kio, Vocelio, istorija literatu. ros Mickevycziaus, „Dcera Slavy“ Kollaro, lingvistiszk.

kiejie tyrinėjimai Vostokovo ir Kopitaro ir visas moksliszkasis veiklumas Miklosiczio.

Pirm 7 metų visūse Euro. pos laikraszcziūse placziai garsėjo Miklosiczio garbė, nē. sa 1883 m. senasis mokli. ninkas apvaiksztinėjo 10-me. tinį savo jubilejų ir isz tos priezasties atsitraukė nū uni. versitetiszkųjų lekeijų. Vie. nok ir nū professuros atsitrau. kęs senasis mokslinczius ne. paliovė dirbės ir pralobino mokslą ne vienu dideles ver. tės veikalu.

Didžiausiu veikalu Miklo. siczo yra „Palyginanti gra. matika slaviszkųjų kalbų“, ausidedanti isz keturių storų kningų. Ne menkesnės ver. tės yra jo „Senslaviszkai — graikiszkai — lotyniszkasia. žodynas“. Didelę vertę turi taipjau „Žodynas svetimų žo. džių vartojamų slaviszkoje kalboje“. Apart tų Miklo. sicz pirm 1883 m. paraszė daugiaus per 20 stambesnių veikalų, nerokūjant galybės straipsnių įvairiūse laikras. cziūse patilpusių. Po 1889 m. Miklosicz iszdavė dar ke. letą garsių veikalų, isz kurių didžiausią svarybę dėl mokslo turi „Palygintinas žodynas“. Szitas žmogus ir apie lietuviz. kąją kalbą yra raszė. Jis buvo slovenas isz gimimo.

Szis tas isz dangaus mokslo. IV.

Pasverimas saules ir menulio.

Pasvėrimas saulės ir mėn. ulio isz pirmo akies uzmetimo gali rodytiesi beveik negali. mu daigtu. Tūdu gumulu taip labai atitolintu nū musų žiamės, kad atokumas jų ro. kūjasi tukstancziais ir mili. jonais mylių, dėlto ne lengva yra suprasti, kaip galime su. savo mieromis, apsklembti jūdviejų masę arba materiją

gimine, Die-
jau ap-
ntrą pa-
sziubo
ecziakos
žinojusi
noreda-
j, apze-
ok ne-
a savo
Po
a mo-
nund-
as ta-
anu-
o pa-
idžia
pik-
s, už
udu.

kiejie tyrinėjam
ir Kopitaro ir rian
kasis veiklumas
Pirm 7 metų
pos laikraščio
garsėjo Miklosio
sa 1883 'm. senas
ninkas apvaikart
tinij savo jubilė
prizasties atitau
versitetiszkųjų le
nok ir nū profes
kės senasis mokl
palioš dirbė ir
mokslo ne vienu
tės veikalu.

Didžiausiu veiklu
siczio yra „Palygin
matika slaviskųjų
susidedanti iš k
knygų. Ne menk
tės yra jo „Sera
graikiszkai — let
žodynas“: „Didele
taipjau „Žodynas
džių vartojimų
kalboje“. Apart
sicz pirm 1883 m.
daugiau per 20
veikalų, nerokūjan
straipsnių įvairūs
cziuse patilpusių.
m. Miklosicz išd
letą garsių veikalų,
didžiausią svarybę
turi „Palygintinis
Sztas žmogus ir ap
kają kalbą yra ra
buvo slovenas iš

Sztas tas iš dangaus
IV.
Pasverimas saulės
menulio.

Pasverimas saulės ir
o iš pirmo akies
ali rodytiesi beveik
u daigtu. Tūdu gum
ip labai atitolinta
mės, kad atokumas
jasi tukstanciznis ir
zis mylių, delto ne
suprasti, kaip galim
o mieromis, apskl
viejų masą arba mater

ir palyginti ją su tūmi, ką ant
žiamės vadiname svarumu.
Paczius žiamės pasvėrimas yra
jau gana sunkus dalykas, ta-
cziaus jis vis tik dar nesirodo

taip negalimu, kaip pasvėri-
mas anų tolymų gumulų, ne-
sa mės gyvename ant jos pa-
viršiaus ir galime tiesiog var-
toti visus tūs dyvinius pabuk-
lus, kuriūs žmogiszkioji ranka
patiekė dėl iszmieravimo to-
kių dalykų. Išz to aiszku
yra, kad iszmieravimas sva-
rumo tolymų gumulų turi bu-
ti atliktas visai kitoniszkū
budu. Berods tie pragumai

yra visiszkai kitoniszkai, ta-
cziaus visi jie pasiremia ant
vieno pamato, beje, judėjimo
bei svarybės įstatymų. Anot
szių įstatymų du kunu prit-
raukia vienas kitą su spēka
proporcijszka judviejų sva-
rumui arba masai materijos.
Tai yra, jeigu mės padvigū-
binsime judviejų masas, tai
padvigubinsime ir judviejų
savitarpinį pritraukimą; jei-
gu patrigubinsime masas, tai
ir pritraukimas pasitrigubins
ir taip toliaus. Kiekvienas
padauginimas masoje pada-
ro lygiai tokį padauginimą
pritraukiančioje galybėje
tarp dviejų kunų. Be to, szi
ta svarybė atsiicezia pagal
atstumą vieno kuno nū kito.
Jeigu mės padvigubinsime
atokumą tarp judviejų, tai
pritraukimas susimazins iki
ketvirtadaliai; jeigu patrigu-
binsime atokumą, tai pritrau-
kimas sumazės iki devintda-
liai, ir taip toliaus. Dabar
bus jau aiszku, kad szičdu
įstatymu suteikia mums pra-
gumus aprokūti pritraukimo
galybę tarp bet kokių dviejų
kunų, kad ir tarp žiamės bei
saulės, jeigu tik mės zinome
judviejų masas, o taipogi
atokumą. Tiedu įstatymu su-
teikia mums dar dangiaus
progos: jeigu mės zinome pri-
traukimo galybę tarp dviejų
kunų, atokumą ir svarumą
vieno išz judviejų, tai szičtie

įstatymai suteikia mums galę
aprokūti antrojo kuno svaru-
mą visiszkai prastu aritmetiez
ku pragumu.

Tas pragumas gali būti var-
tojamas prie pasvėrimo sau-
lės ir žiamės, kadagi mės zi-
nome masą arba svarumą
pasterošios ir atokumą nū pir-
mosios ir tam tikru budu ga-
lime aprokūti pritraukimo
galybę tarp judviejų. Ant
tikrųjų mūsų uždūtė sziame
atsitikime susimazina sulyg
iszrokavimui pajiegos su kokia
saulė trunkia savę žiamę.
Szičta galime iszrastti per ap-
rokavimą smarkybės žiamės
apsisukimo aplinkui saulę.
Del geresnio supratimo sziito
dalyko pasimislykime kas
nusidūs, jeigu mės paimeime
į ranką virvę, prie kurios ga-
lo bus pririszta szvininė kul-
ka, ir suksime ją aplink gal-
vą. Kulka stengiasi isztruk-
ti į ardę spēka savo riedė-
jimo, vienok yra sulaukoma
nū to stiprybė virvės ir ažiūt
nulekti szalin sukasi aplink
mus. Jeigu virvė butu tyst-
tanti, tai ji iszstietu vis dau-
gians ir daugiau, pagal tai
kaip apsisukimo smarkybė
augtu, ir galiausiai turētu
trukti. Tokiame atsitikime
yra tai, ką mės vadiname lyg-
svarybe; galybė, su kokia
kulka stengiasi nulekti szal-
in, lygiai atsveria stiprumą
virvės. Žiamė apsisukanti
aplink saulę visamė kame pa-
nėszi yra ant sziitos kulkos.
Saulė užima vietą laikytojaus
virvės, žiamė — kulkos, o ne-
matoima svarybės spēka —
vietą virvės. Jeigu smarky-
bė žiamės josios metinėje ke-
lioneje aplink saulę butu per
pavalna, tai žiamė turētu nu-
pulti ant saulės; jeigu-gi per
greita, tai žiamė nulektu szal-
in į ardę. O kadagi ji vi-
sados užlaiko pastovų atoku-
mą nū sziito centraliszkiojo
szviesalo, tai isz to yra mato-
ma, kad abidvi spēki atsveria
viena kitą; pasistengimas nu-

lekti szalin, įvykstantis pa-
cziam žiamės riedėjime, yra
lygiai atsveriamas svarybe ar-
ba trankiančia ją saulės pi-
galybe, o per tai smarkumas
žiamės metinio apsisukimo
aplinkui saulę tampa miere
sziitos galybės, lyginai taip,
kaip smarkybė riedėjimo prie
virvės galo pririsztos kulkos
yra miera stiprumo virvės.
Mės zinome, kaip greitai žia-
mė aplinkui saulę kelianja, o
per tai galime aprokūti ir spē-
ką su kokia saulė ją trankia
prie savės, ir galime tą paly-
ginti su žiamiszkąja svarybe
arba spēka, su kokia žiamė
traukia savę iszmetą į vir-
szų akmenį. Aprokūdami
mės iszrandame, kad saulė tu-
ri 330.000 sykių didesnę ga-
lybę, nēg žiamė kad turi, ir
tokiu budu ji turi buti tiek
pat sykių didesnė masoje ar-
ba svarume. Paženklinti szi-
tą svarumą paprastoje formo-
je, tonomis, butu veltas dar-
bas, kadagi skaitlinė pereitu
mūsų supratimą. Pakaks ta-
tai tik tai žinoti, kad pririek-
tu 330.000 gumulų, isz kurių
kiekvienas apėmyje ir svaru-
me lygus butu žiamei, kad pa-
daryti kitą saulę. Yra tai ne-
vierytinai įstabus rezultatas,
vienok jis neturi mus labai
nudyvyti. Mūsų žiamė suka-
si aplink saulę nesvietiszkai
smarkiai, nulekia beveik 19
mylių per sekundą, ir atoku-
me beveik 93.000.000 mylių
nū saulės; per tai saulė turi
turėti labai daug spēkos,
idant užlaikyti ją prie savės
ir nepaleisti nulekti į ardę.

Ant tokių jau konkluzijų
mės galime pareiti kitoniszkū
budu, berods pasiremencziu
ant tų paczių principų, bet
akyvų isz tos pusės, kad su-
jūmi mės galime apsklembti
massas tokių planetų, kaip
antai Jupiteris, kurios turi
prie savės satelitus arba savo
menulius. Menulis rieda ap-
link mūsų planetą atokume
240.000 mylių ne visiszkai

apskrieziu ratu. Pagal smar-
kybę jo riedėjimo ir pagal
kreivumą tako mės galime ap-
rokūti, kiek jis yra patrau-
kiamas per sekundą prie žia-
mės ir isz to galime pažinti
spėką žiamiszkosios svarybės.
Tokiu jau budu žiamė rieda
aplink saulę atokume 93.000.
000 mylių, ir mės galime ap-
rokūti, kiek ji yra prie saulės
patraukiama per tą patį lai-
ką. Toliaus, yra iszrastu,
kad žiamė buna trankiama
saulės pi aplink 2½ sykių dau-
giaus, nēg mėnulis žiamės pi
į tą patį laiką. Priegtam ne-
turime užmirszi to, kad sau-
lė randasi nū žiamės 400 sy-
kių toliaus, nēg žiamė nū mė-
nulio. Jeigu-gi saulė butu
taip arti, kaip mėnulis, tai jo-
sios svarybė taptu 400 sykių
didesnė. Tokiu budu ir cziou-
nai mės iszrandame, kaip ir
pirma, kad jos svarybė yra
330.000 sykių didesnė už žia-
miszkąją svarybę.

Yra dar keletas pragumų
pasvėrimo szių gumulų, bet
cziou jų neminesime isz tos
prieasties, kad skaitytojas ir
isz paminėtujų jau turės szio-
kį tokį supratimą kokių bu-
du svarumas dangiszkųjų ku-
nų yra aprokūjamas. Cziou
dar reikalinga yra priminti,
kad žiamė yra asztūnesde-
szimts sykių sunkesnė už mė-
nulį.
J. A.

Civilizacija ar barbarybė?

Neseniai Dakotos tyrūse tu-
rėjo vietą naujas aktas baisin-
gos kovos, kuri jau nū dviejų
szimtų metų vedama yra tarp
raudonskurių gyventojų Sziau-
rinės Amerikos ir baltųjų at-
ėjunų, aktas kruvinas ir pa-
sibaisėtinas. Valdžia umai
po to apgarsino, jogei toje
kovoje krito 27 valdzios ka-
reviai ir 500 (?) indijeczių —
vyrų, moterų ir vaikų. To-
kiu tai rezultatu pasibaigia
visos karės su indijecziiais ir
netoli regisi yra jau tasai lai-

kas, kumet paskutinis raudonasis amerikiečių tyrų gyventojas apelis žiamiskąją savo tėvynę ir prakeikdamas nepermaldautinus neprietaisus savo persines į „palaimintas puscias didžiosios dvasės“. Jeigu kur, tai minėtina! Sžiaurineje Amerikoje taip vadinamoji civilizacija iszkelia tikras orgijas, prarydama pasiprieszyjanečius jai gaivalus, ir atlieka tą viską su tokia kraujagerybe, kad veikiau jai vardas barbarybės pritiktų.

Akyvą, nors pasibaisėtiną, iliustraciją tos dviamžinės kruvinos kovos užtikame naujausime veikale amerikiszkjo poeto Joaquino Millerio po antgalviu „My own story“, kuriame jis nagūtai nupiesza mums paveikslą iszskerdimo indijiečių abazo, pirm trijų deszimčių metų atlikto per gaują baltųjų galvažudžių. Joaquin Miller tūmet Californijoje kasė aukšą ir tą iszskerdimą regėjo savomis akimis. Szito poeto gyvenimas pats savyje yra viena didelė poėma, pilna įvairiausių pritikių ir sunkių vargų. Indijiečius pažįsta jis nūdugniai, geriaus už kitus savo vienžiamiečius, nesa gyveno tarp jų daug metų ir pagaliaus per tulį laiką buvo virszininku padermės narsijų Modoksų. Pirmųjų mokintojumi szito „Sierros liutnis to“ (kaip jį prieteliai vadina) buvo missijonierius jėzuvitas, kuris drauge su poeto tėvais pirm daugelio metų atliko sunkią kelionę į Californiją. Jis tai įgaivino vaikiszečio szirdyje prakilių jauną, ir nors vėliaus pilnas priegadų gyvenimas tarp iszgamų žmogijos duszoje Millerio iszleziavo ne vieną pamokslą, tai vienok pasiliko joje tarp kitko viena isz didžiausių dorybių, butent sąjaušmas dėl artymo, ipacz dėl vargūlių ir prispaustųjų. Su nepaprastu

tu tatau karszečiu pieszia jis nasidavimus tosios nelaimingosios indijiečių tautos, kurio akyse prazyvo po kircziais pasileidusios gaujos baltųjų „civilizatorių“. Bet pasiklausykime jo paties žodžių.

„Szale akmenėto lovio srauniojo Klamato atsisedo abazu indijiečių gimine. Buvo tai žiauri, bridi, nuskursi gauja, — taip bent snekama buvo mūsų abaze. Stengėsi jie isztikro su mumis nepasitikti ir tarytum visai jiems nerupėjo kaimynysta baltųjų, kurie ten nū upės szono vis anksztesniu ratu jūs apsiuapė. Kartais pasitikdavome tulį isz jų ant siaurų takelių paupinėje plynėje. Tada įtraukdavo galvą į savo kailius, paslėpdavo saidoką ir vilyezias kvoldūse drapanų ir praėdavo tyloje, tarsi koks szeszėlis, o ne gyvas žmogus. Nepamenu, kad buziau kada matęs nusiszysojimą ant veido tų raudonskurių. Buvo tai druti žmonės, su žiaurionimis, bado iszbrozdintomis žymėmis ant veidų. Gudragalviai mūsų abaze persergėdavo mus, nelemdami nieko labo isz jų kaimynystos.

„Sniegas, kuris tą žiemą nepaprastai augstai gulėjo, nuvarė visus jūs nū ūlinių kalnų ir prispyrė pasistatyti budeles ant kranto upės. Vienkart su jais klonyje atsirado galybės žverių, taciaus indijiečiai nieko isz to sav neturėjo. Jų saidokai negalėjo dafesėti priesz szaudykles baltųjų kaimynų, kurie neilgai trukus iszgalabyjo burius stirnų ir elnių, likusius iszvaikydami ant keturių vėjų. Baltieji prikrovė savo butus mėsa, indijiečiai mirė bado, nesa dėl jų neliko jau žverių...

„Kitas dalykas, ne mažiaus nūžminams skaudus, buvo prasti rezultatai zvejybos, nesizvengtinose pasekos sudrumstimo vandens. Senesnidse me-

tuse Klamato vandū buvo skaistus, kaip kriszpolas. Dabar jis buvo drumstas ir pageltęs, nesa aukso jieszkotojai plovė upėje aukšą prilaukiančias žiames. Vienos žuvių veislės, nemėgstancios sudrumsto vandens, iszstipo, kitos retai kada isz marių atplaukdavo į užtersztą upę. Likusios neskaitlingos veislės buvo visiszkai nesugaunamos. O žuvis mat dėl indijiečių buvo dūna ir mėsa.

„Ką-gi tada tiems bėdziams pasiliko veikti? Ar-gi turėjo aukso jieszkoti isz draugės su mumis? Tie mergiszkųjų girių vaikai neiszmanė to. Stovėdavo jie ne kartą ne toli nū mus mazūse bureliūse ir stebėjosi isz mūsų darbų. O stovėdavo taip per isztisas adynas žiaurioje tyloje, tarsi dvasių buriai, tarytum stengėsi pažinti mūsų užmazias. Galiausiai patraukydavo pečiais, susitraukdavo į kailius ir grįždavo į savo szėtras, neiszmanydami nei ką mės darome, dėlko ardome mergiszkąją žiemę, nei kam puštyjame miszkus ir drumseziame jiems vandenį. Dėl jų vis tai buvo neisztirtinos paslaptys — o vienkart baisingos, nūgandžios. Tarsi vislab skaitė už savo prakeiksmą, kersztą piktųjų dvasių, koktai vis iszdydziamie tylyjime pridera nukentėti.

„Skandžiausiu kireziu dėl jų mat buvo stoka žuvis. Nesuskaitomose daugybėse seniaus jos kožną pavasarį kribždėdavo californiszkėse upėse, taip jog vandū nū jų pajūsdavo. Upėje Sacramento, kol dar jos sidabrinės srovės nebuvo paverstos į dumb-

lėtos srutas, maziau tokias daugybės žuvių, jogei sunkubdavo perplaukti per upę ant arklio. Berods, tokie atsitikimai buvo ne labai dažni, vienok vis-gi atplaukdavo į upę žuvių tiek, jogei indijiečiai su savo įnagiiais lengvai

prisigaudydavo jų tukstanczius. Paskui džiovindavo jas ant saulės ir maitydavosi per žiemą.

„Buvis indijiečių tapė dar sunkesniu, kada baltųjų pavilų gauja pradėjo naktimis valkiotiesi aplink jų szėtras ir už degtinę iszvyliojo nū tų bėdzių kailius, saidokus ir vilyezias. Gali buti, kad pasteriejie dalykai jau neturėjo dėl nūžmiunų jokios vertybės, ipatingai nū to laiko, kada szaudyklės baltųjų iszvaikė palaukus žverių; gali buti pardavinėjo jās, idant galėtu nusipirkti truputį dūnos dėl bado mirsztančių vaikų. Kiek tai grazių paveizdų isztikimos mėlės, pasisventimo ir prakilnios aukavonės, atsitikimų taip už szirdies stverianczių ir skaisczių, kokių mažai yra tarp baltųjų žmonių, įvyko neabejotinai tūmet szitime vargingamė abaze tylineczių žmonių ant kranto isz kalnų tekanczio upelio. Svetas apie jūs nežino — mat tai nūžmiunai buvo...

„Žiema palengva vilkosi, galiausiai pusė jos pėrėjo. Sniego gulėjo gilus pusnyiai ir apsidengė kieta suszalusia pluta. Visa gamta iszrodė numirusia, sustingusia ir tyly vieszpatavo ant klonio. Stai-gu apielinkeje pasklido gandas apie kas-zin kokią baisingą žmogžudystą. Tai indijiečių darbas — visur buvo rekiama; nū seniai įspėjama pjuvinė prasidėjo...

„Indijiečių nugalabytas! Naujiena szita akimirkoje, tarsi telegrama, apibėgo visų mūsų abazą. Isz pradžių ji buvo neaiszki ir neisztikima, taciaus veikiai įgyjo pajėgą ir formą pereinama isz lupų į lupas iki, galiausiai, tikrai nūgandų gavo povyžį. Kas-zin koki baltą žmogų indijiečiai nugalabyjo. Beabejones buvo tai kokis palavikas be pagarbės ir doros, o ne

vandū buvo prisigaudę išspolai. Darumstas ir pasijęs ant ausies per žirną. „Būti indijiečių suknėmis, kad lavikų garso pūsis valkiojasi, ras ir už degtinę, tų bėdų kalbą ir vilysias. Gai pasterieja dalyką rejo dėl atimimo, tybės, įpaties kada stovėjo, vaiktė palėnė, būti pasidavę, galeto umirėti, nos dėl bado, ky. Kiek tai, dū istikimys, ventimo ir pūsis, nes, stulbinas, stveriančių, kių maiti, ypač žmonių, įytis, tūnot, sutar, abazė tylinas, kranto iškalas, pelio. Seima, tino — nat tai, vo... „Žemiau palėnė, gallamiai, pūsis, Sniego gūpio, ir apdėjęs, pūsis, pluta. Vias, numirna, vėjaspatavo, gūpis, dū, dū, dū, gū, žmogūdy, jiczių darbas, rekiamas, nū, nū, kovą pavasarį, pjuvintė, pūsis, californiskėse „Indijiečių, vandū nū jų Naujiena, Upėje Sacramen, sidabrinės, paverstos, j dumb, mactiaus tokias, rų, jogei sunku, plaukti per upę, Berods, tokie at, co ne labai datni, gi atplaukdavo, k, jogei indijie, inagialis letgva, be papietis, a...

muszta ji indijiečių abazė tokioje adynoje, kada jam pritiko miegoti bute tarp savųjų, tacziaus-gi jis buvo vis tik baltasis! Taip sanprota vo kasėjai, kūmet apsiginklavo su ilgais karabinais, peiliais ir revolveriais skubiai susitelkė dėl savo apsigynimo.

„Ir kilo jau viesula, kuri nelaimingūsius indijiečius tu-rejo nuveszti nū pavirsziaus žiames. Vienok tas ir kitas iš doringesnių kasėjų pasiteiravo pirma su savo sązine (siela), ar tojo niekszo nugalybimas yra ganetina priezaszcia užpūlimo ant indijiečių? Ilgai sznekucziavosi sustoję į mažas kruvutes, pasisėmę ant karabinių, ir galiausiai, ant didžiausio mano pagyriaus, pripazino, jogei nėra pakaktinos priezaszties ir skerstuves todėl netinka iszkelti. Umai po to iszsiskirstė po namus, pakorė szaudykles ant gembų ir sugrįžo prie pertrauktų darbų. Dorus tai buvo žmonės!

„Tacziaus valkiojzai ir kiti palavikai mūsų auksinio miesto nebuvo iš to pasikalkingę. „Baltąjį nugalabyta“ — rėkė dienomis ir naktimis — „baltasis krito iš rankos raudonskurių! Nepasijusime, kaip mus visus iszskers ir skalpius mūsų pakars dūmėse savo szėtrose!“ Viena me „saloon“ pakilo vieną vakarą tulas ant žmogūdzio iszsiziurintis valkiojzas su szviezia žaizda ant antakio ir laikė prakalbą.

„Broliai — szauke — kraujageringieji nūžmiunai nugalabyjo vieną musiszkį. Traukime ant prieszo! Atsigerkime dėl drąsos, o tada kibkime ant jo! Szian prie manęs, taip, ezion prie stalo. Pasidruitykite mano kasztu, o tada paskui manę!“ Szinkorius iš sykio priesztaravo — zinojo mat, kad tas dūsnigasis girdytojas suluzusio cento kieszniuje neturi, bet žvil-

gesis revolverio vamzdžio staugu pasirodziusio po jo nosia iš sykio sulaužė jo atkakliną. Tyliai atsidusęs užkovo stalą pilnais stiklais, sykį, antrą ir treczią — ir tapė bankrutu.

„Tai buvo pradžia kampanijos. Nusigerusioji gauja nusivilko į kitą karcziamą, paskui į treczią, ketvirtą, ir kožnoje augo užsėdėgimė, ir skatliuje, iki ant galo su pasiutiszkais klikmais susigrūdė ant kelio, vedancio į indijiečių abazę, per dvi myli atstumo esantį. Buvo jų į szeszas deszimtis, apsiginklavusių su szaudyklemis, revolveriais, peiliais ir kirviais, pasiutusių nū degtinės ir gorūjančių kraujo bei grobio. Kelias vedė per kalną, nū kurio indijiečių abazę galima buvo matyti kaip ant delno. Atsėdė jie toje vietoje, kur upė darė alkūnę, taip kad iš trijų szonų apsiaupė jų riau-mojantis anksztame lovyje vandū. Žmogūdziai artinosi prie jų asz lauko pusės, per ką indijiečiams likosi tik pasisrinkti kulkas ir peilius rabininkų, arba putojanezias snarkybeje bangas upės.

„Tamsa palengva didinosi... jūda, žiauri. Szaltas vėjas putė nū upės szono, varydamas pirma savęs tirsztus debesių sniego, kuris grabiniu užtiesalu dengė žiamę. Iš szėtrų indijiečių kilo mėlynas rukas tinglais kamūliais, tarytum jam nesmagu buvo apleisti butus. Grabinė tyla vieszpatavo abazė, pagaliaus szunių jau nebuvo, tų isztikimų draugų raudonskurių ponų, nės ir tūsios badas paskerdė. Girtoji gauja priselino patyka prie paties abazo. Ant galo, kada prisiartino prie artymiausio buto, sugarsėjo nūgaudus, panėszus ant staugimo vilkų riksmas, po kam ant padūto zenklo szesziuos deszimtis galvažudžių pūle galvatrukeziais prie bu-

telių. Iš po pintų durų pasirodė kelios nubadėjusios, nusigandusios moterys; tada triunkterėjo szuviai iš kelio, likos karabinių ir pusė jų par-dribo ant žiames. Tada tik-rasis pragaras atsiverė. Klik-mas moterų susimaiszė su staugimu užpūlikų, su vaitojimais sužėistųjų ir mirsztan-cziųjų, su trinkejimu szuvių ir trioszkėjimu skaldomų galvų ir padarė vieną nūgandų miszių.

„Užpūlikų szirdyse nebuvo pagailos — bet niekas jų ir nemaldavo. Tuli indijiečiai stengėsi pabėgti į paupį. tacziaus umai jų pakirto galvažudžių kulkos. Niekas neisztruko; niekas nesigynė. O visas tas nusidavė taip umai, tarsi viesula po giedrai; po valandėles poszkejo jau tik pavieniai szuviai szėtrose, kur piktadėjai pribaię mirsztancziūsus. Ne didelis burelis iszlikusių vaikų — didesnė dalis jau pirm to bado iszmirė — pasislėpė po kailiais sugrąutų szėtrų. Ir tiems nedovanota gyvasties!.. isztraukė jų vieną paskui kitą ir triuszokino galvas kulkomis. Berods, ne visi iš tų palavikų emė veiklią dalybą toje pjo-vynėje — tacziaus neziurint ant to buvo jų ten gana, idant gyvos duszios nepalikti visame abazel..

„Vaikeliai baigėsi tyloje, nesa iš baimės balso neteko. Vienas iš piktadėjų — pamenų ji gerai — kurį „Shon“ vadino, pagriebė kudikelį už kojos, pliką, nubadėjusį bėdžių, iszimtą iš po sugriautos szėtros, ir sutriuszokino jo galvą į akmenį. Niekszas szitas po to umai apleidė mūsų abazę, ir po kelių mėnesių kar-ojo ant kartuvių Lewistown'e, valstijoje Idaho. Kūmet ji korė už visokias piktadarys-zas, tai melde pagailos kaip szuva ir padvėso kaip netikliausias niekszas...

„Skerdimo darbas tapė at-

liktas. Iš viso burio gyven-o dar tik du ar trys indijiečiai, kurie kas-zin kaip nenorėjo ar negalėjo numirti, nors keletą sykų į jų szaudyta. Gulejo jie savo kraujūse ant balto sniego paupyje ir drebėjo konvulsijese. Pli-ki, nubadėję, veikiaus panėszus ant grobų, su jūdais grabiniūtais plaukais ilsejosi ant szaltosios gulyklos, su iszdydziai suspaustomis lupomis, tarsi iš myrio tycziodamiesi. Kitose vietose stuksojo czielos kruvos lavonų, su sukapatais sanariais sumaiszytos. Viena motyna laikė kudikį apglebusi. Kitoje vietoje du apskabino vienas kitą už kaklo — ir rodėsi, kad tie nūžmiunai moka taip gerai mylėti, kaip ir... numirti!

„Mūsų „mieste“ paskui kelis iš tų galvažudžių apsaki-nėjo, butent indijiečių szėtrose radę įvairius pavogtus nū baltųjų daigtus. Nežinau, ar tai melas, ar teisybė buvo. Kas atsieina manęs, tai norecziau, idant tos sznekos pasirodytu teisingomis, nesa tada pasiliktu nors szeszėlis... iszteisinimo visų tų žmogūdzys-czių. O apraszas szitas yra teisingesnis už visus urėdiszkūsios dasekimus ir paremtus ant jų istoriszkus veikalus, kuriūse raszoma apie nūžmiūsius žmones. Kas abejoja apie tai, tokiam pasirengęs esmi parodyti dienas, pravar-des ir visas iszgalas.

„Vienok nenoriu, idant manę piktai suprastū. Indijietis niekūmi nėra geresnis už baltąjį. Jeigu nusideda, tai pridera jį nukoroti. Protestūju vienok priesz tai, kad tik baltųjų žmonių zodziams yra tikinama. Baltasis ir raudonskuris yra labai paveidus vie-nas į kitą, su vienu tik dideliu skirtūmu, kurį norint — nenorint turite paskaityti ant naudos raudonskurių. O tai indijietis nepažįsta godumo turtų. Jeigu-gi — kaip sa-

ko Salamonas — „szyksztumas yra szaltiniu viso pikto“, tada indijietis yra liūdas nū apgailėtinų pasekų szyksztumo. Tasai szaltinis yra baltųjų monopoliumi. Jeigu nūz masis tavę pamylės, jeigu užsipelnysi jo įsitikėjimą, tada tav tarnaus, eis su tavim ant kraszto svieto ir stos ant tavo apgyuimo atkakliausiose kovose drauge su savo sunais ir visa gimine ir niekad už tą savo meilę nepareikalaus atlyginimo, nei nepamislų apie naudą. Nerekia vienok lyginti tikrųjų indijiečių su anais išsigimėliais, gyvenančiais artymūse prietikiūse su baltaisiais — szitie paskutiniai jau išsimokino nū baltųjų branginti piningus ir melūti!“

Taip raszo apie tūs „nūzmiūsius“ vienas iš geriausių jų jų žinovų, liudininkas taip dažnai papildytų barbariszkų žudynių, kurios paskui nekaltinamos, ką sakau! iszteisina mos tampa kova už buvį, tiesomis stipresniojo, įstatymais gamtos ir kitokiais davadais mus-gadyninės sophistikos. Tikrą esybę dalyko tas vienok neperkeičia. Piktadėjystė pasilieka piktadėjystę, o tie, ką stengiasi ją iszteisinti gamtos įstatymais, arba kita kokia pirma pradine galybe, nėra nei kūmi geresni už tūs paprastus galvažudžius.

Isz lietuviszkų dirvu Amerikoje

— Danville, Pa. Yra nedidelis miestelis, kur tarp kitų gyventojų randasi apie 30 lietuvių. Aplinkės to miestelio yra puikios. Žmonės uždariau įpacziai geležiniūse pabrikūse ir tabaknamūse. Lietuviai czion yra pusėtinai biedni, susideda labiausiai isz naujai isz Europos atvykusių brolių, kurie tankiausiai, czion pagyvenę metą ar mažiau, važiūja kur kitur dirbti. Vienas tik Szventikas, kurs

jau yra truputį suvokietėjęs, yra kiek turtingesnis, turi savo tris namus į laiko viename karcziama. Lenkų taipgi randasi, bet mažai ką daugiaus už lietuvių, jie taip pat biednai gyvena. Szale miestelio randasi bepročių namas.

Keleivis.

— *Nagatuck, Conn.*

Isz visur lietuvių apie savę szjbei tą padūda į liet. laikraszczius, o apie mus lyg kad niekas nežinotu! Taigi nors asz pasidrasiau kelis žodžius ant patiekos paraszyti. Czion yra airių bažnyčia, į kurią ir lietuvių sueina Dievą garbinti. Sykį susitarę lietuvių apieravojo savo kasztais gražų langą dėl tos bažnyčios, ant kurio paveikslas szv. Kazimiero tapė iszmaliavotas. Viskas butu gražu... bet ant nelaimės lenkai czion savo nagus įkieszo, ir tai navatnu budu. Paraszą dedant, lenkai pasirupino apaczioje pridėti, jog szv. Kazimieras esąs „Polanderis“, ir prieg tam tapę paraszyti szitie žodžiai: „Boze zbaw Polskę“. Dar lietuvių neviskas kasztus už tą langą sudėjo, už tai jie dabar nū kuningo reikalauja, idant jis tokį paraszą szalin nuimtu, jeigu nori, idant mēs lietuvių užbaigtumėm mokėti piningus. Juk tik netinka už mūsų piningus daryti lenkams garbę!

Naginius.

— *Plymouth, Pa.*

Antrąją dieną Velykų Plymouthe buvo suszauktas agitacijiszkas suejimas „Liet. Mokslo Draugystės“. Atėję buvo pusėtinai daug svečių, žingeidžių žinoti, kas bus kalbėta. Perdetinis, atidaręs suejimą trumpai iszguldė mierį suejimo ir suteikė balsą p. J. Szliupui. Kalbėtojas sakė, jog esą jo mieriu iszguldyti mierius sziaudienyszcziio lietuvių krutumo ir tūs pamatus, ant kurių lietuvių krutumas remiasi. Jisai

iszvedžiojo, jog XIX amžius visose gyvenimo szakose atmainas pažymias padaręs yra. Taip, polytikos dalykūse — nors kitąkart buvo demokratybė žinoma — tacziaus niekad svietas neregėjo tiek republikų įsteigmės, kaip mūsų gadynėje, ką patvirtina Prancuzija ir daugybė smulkių ir stambių republikų Amerikoje. Nėgana to. Ekonomiszkose dalyje gyvenimo įvyko didžiausios atmainos po revoliucijai 1789 m. Idėjos nepriegulmės polytikiszkos, drauge ir ekonomiszkosios, tapę isznesziotos po visą svietą. Kūmet pirma svietas pažinojo mažą skaitlių valnų ukęsų, o diduma žmonių nesžė jungė nevalninkystos; kūmet vėl isznykstant tiems prietikiams įsigavo ponija, mieszcziionija ir baudžiavos, tai po įvykimui revoliucijos Prancuzijoje dėl visų žmonių tapę pripažintos tiesos lygybės, tiesos valnybės, tiesos brolystės. Tegul žmonija nemokėjo umai pasinaudoti isz taip placzių prerogatyvų, tacziaus sėkla tapę užsėta dėl naujausios gadynės darbininkiszkos judėjimo. Ant to pamato kilo revoliucija Prancuzijoje 1830, 1848 ir 1871 m. Ant tos paczių papėdės rėmėsi liberaliszkieji judėjimai Vokietijoje, Italijoje, Austrijoje, Lenkijoje, o net ir paczioje Maskolijoje. Bet XIX amžiaus vaisius regime netik tūse dalykūse. Jau nesznekant apie žingsnius, padarytus per mokslus, dailas ir pramonę, apleidžiant taipgi literariziskus tvarinius — reikia czion įpatingai užtemyti tą aplinkybę, jog begyje XIX amžiaus idėja tautystės įpatų ir akyvą priėmė iszveidž. Atgyjo tautos užmirsztos ir buvusios nuverttos, kaip graikų, belgų, serbų, bulgarų ir kitų. Kitos-gi, nors taipgi mažos gentės, jei nepasiekė polytikiszkos valnybės, tai atėjo ant kelio atsigimimo, kaip

ana czeikai, serbai — lužiečiai, baskai, estai, gruzinai ir daugybė kitų. Ir patys lietuvių neatsilikio tos idėjos nepakrutinti. Berods mēs nepasiekėm savo pushrolių latvių, kurie turi iszpłėtotą prekybą, literatūrą ir tt., kadagi lietuvių tauta gyvena įvariose aplinkybėse po priespauda inaskolių — tacziaus kas gali abejoti apie lietuvių ženklyvą pasikelimą. Kūmet žilos gadynės tikrai kur-ne-knradosi vyrai, ką mokslūse atsižymėjo, kaip ans Zamolskis, ar polytikiszkais darbais, tai viduramžyje Lietuva apsigarsino savo umu polytiszkų atgyjimu; nėgana to, kad Lietuvoje veikė Gėdiminas, Keistutis, Algirdas, Vytautas, bet Lietuvos didžiaviriai pastatė Lenkiją ant jos kojų ir sntiekė jai vardą istorijoje. Atimk nū Lenkijos giminę Jagėliūnų, atimk nū jos Chodkevyčius, Ostrogsčius, Kaszcziuszkas ir kitus, kas lenkams liks? Lyginau taip mažai, kaip sziaudien kad atimtum nū jų lietuviszkus kunigūsus, maliorius, rasztininkus, daildarius! Sziaudien užtai gyvename gadynėje, kada lietuvių apszvietunai dirba netik dėl Lenkijos labo, bet ir dėl paczių lietuvių. Juk kūmet pirma kur-ne-kur tik girdejome apie darbininkus Lietuvos, kaip Mažvydis, Dankša, Szirvydas, Dūnelaitis ir kitus, tai XIX amžius yra įpatingai paženklytas darbais kn. Drazdausko, Dijonyzo Poszkos, Simano Daukanto, vyskupo Valanczausko, Lauryno Ivinskio ir daugybės kitų vyrų, kurių vardus tik paminti per ilgą butu. Atsiminkime dar prie to viso, jog sziaudyksztėje Maskolijoje dirba daugelis mūsų inžinierių, daktarų, advokatų ir mokintojų; taipgi pridėkime prie to, jog Vokietijoje taipgi kribžda daugybės lietuviszkųjų inteligentų, ar jie butų kunigais,

og XIX amžius ana cze-
io szakose atmai-
cziai, baikai.
padaręs yra. daugybė kitų
os dalykūse —
būvo demokra-
— taciaus nie-
regėjo tiek re-
ies, kaip mūsų
itvirtina Pran-
bė smulkni ir
ikų Ameriko-
Ekonomisz-
renimo įvyko
inos po revo-
Idėjos, ne-
polytikiškos,
iszkosios, ta-
o visą švietą.
etas pažinojo
lnų nekų, o
neszė junga
kūmet vel
prietikiams
ieszezonija
po įvykimui
uzijoje dėl
pripazintos
sos valny
a. Tegul
umai pasi-
zių prero-
kla tapė
gadytės
judejimo.
revoluci-
), 1848 ir
ezios pa-
liszkieji
Italijo-
ijoje, o
kolijoje.
sius re-
lykūse.
žings-
okslus,
idziant
inius —
žtemy-
ėgyje
tystės
zeiz-
rsztos
kaip
garų
ip gi
niekė
atė.
taip

mokintojais ar kitus paszau-
kimus pildytu — o tada pa-
matysime, jog lietuvių dva-
siszkos pajegos nēr taip silp-
nos dėl sutvėrimo savistovios
rėtu paistyti. Berods po
prievara istoriszkų aplinky-
bių snaudė mūsų tauta per
ilgą laiką, bet šiadien sukru-
to lietuviai visose pakampėse,
ir tai ne vieni apszviestunai.
Tam yra daug davadių. Lie-
tuvoje dygsta kaimiečių drau-
gystė, o Amerikoje kas sut-
verė Liet. Mokslo Draugystę
ir „Susivienijimą“, jei ne
žmonės sunkaus darbo, ką
prakaity sžlūstydamai dūnos
kšąj pelnosi! — Už tai
nedyvas yra, kad lietuvių dar-
bų pakreipa yra demokratisz-
ka, radikalizska, beveik saky-
ciau revoliucijizska, sulygi-
nant ją su darbais kitų tau-
tų... Darbininkai Lietu-
vos, kilę iš žiamiausių slūgs-
nių, negali tarnauti mamonui
bāgočių! Lietuvystė remiasi
ant ateitinės kultūros biednio-
kų, žiamionių, žmonių dar-
bo... Ir su tūmi visu
lietuvystė nesikreipia
į palocius kuningaiks-
czų, o tik randą savo globė-
jus surukusiose grinciose!
... Ir navatna butu
trokšti, idant mēs dirbtume
ką nors dėl sutreszusios poni-
jos, dėl dingusių žydų kische-
nėse siurbelių! Berods dar
lietuvystės darbus trukdo
maskolių persekiojimas lietu-
viszkosios spaudos dalykų, bet
mēs jau valioje esame baies-
nius persekiojimus kryzio-
kų — tai lengviaus valiosime
ir tą mūsų dienų viską edantįjį
Molochą, jei tiktai suprasime
savo paszaukimą. Jei galėjo
iszdygti Europoje taip men-
kos ir nugaliosios valstijės,
kaip Serbija ir Bulgarija, tai
mēs negalime nusiminti savo-
mis pajiegomis, ipacziai pa-
mindami, jog šiadien, buda-
mi „kytri kaip žalciai“ mēs
galime visą švietą valioti.

Ginklas šiadien mažiausjau
ženklina, kaip mokslas ir nū-
monė, mokėjimas pasinaudoti
iš aplinkybių gyvenimo.
Jei žydai, iszbarstyti per visą
svietą, moka valdyti kriksz-
czionis, taip lietuviai, kurie
pirma atsiginę nū visos Euro-
pos, plaukusios į pagelbą
kryziokams, pataikysime
šiadien apsiginti nū masko-
liszkų meszkinkų ir Mo-
lochų, o mokesime grįsti kelią
į ateitį dėl savo tautos. Tas,
kas augstai stovi, per savo ne-
apžiūrą ir beteisingumą buna
pažiamintas, o mēs žiamai nu-
grimzdę į vargą ir bėgą, jei
pabusime ir suprasime savo
padėjimą, atsikvoszėję atgau-
sime savo pajiegas, o su jomis
ir valnybę. Reikia tik szvie-
sos, darbsztumo, vienybės ir
kantrybės! Dirbkime už tai
isz kruvos dėl gero savo tėvy-
nės ir dėl gero žmonijos! Tai
yra kelias, kokį mums stiegia
lietuvystė!

— *Shenandoah, Pa.* 31 d.

Kovo lietuviai ezion turėjo
suejimą dėl parapijos reikalų;
buvo ir kn. Abromaitis iš
Mahancy City atkakęs. Bu-
vo pilna svetainė svieto, ir
visi pristoję ant statymo lie-
tuvizskos bažnyčios; daugelis
brolių sudejo jau ir dizečiai
piningų dėl pradinių reikalų,
k. a. apipirkimo žiamės ir tt.
Kn. Abromaitis perstatė nū
arkivyskupo pavelyjimą sta-
tyti Szenandoryje lietuviszką
bažnyčią ir prakalbą turėjo
apie lietuvių visus vargus pe-
reito buvimo iki aziam laikui.
Ant szv. Jurgio lietuviai ren-
gia ezion didelę parodą, bus ir
aplinkinės draugystės užpra-
szytos ant tos dienos. Turi-
me salę ant visados paėmę,
iki pastatysime savo bažny-
čią. — O lenkų kuningas
Lenarkiewicz nežino jau, ką
daryti dabar dėl szitų lietuvių
darbų; jisai taip dabar daro,
kaip szitų dienų oras, vieną
dieną sniegti, kitą graži, tre-

čią lyja — taip ir lenkų ku-
ningas vieną dieną serga, ki-
tą — smagus, o trečią — pyk-
sta, taip kad niekas negali
pas jį nueiti: tūjau iszveja su
lazda... Velykų subatoje
lietuvininkams jis nedavė
szventinto vandens, liepė eiti
pas savą kuningą; kad ir kas
mirsza, n'eina pas ligonį.
Jau negali apsakyti, ką jis
dabar daro — kad tik isz pro-
to neiszeitu!

Parapijonas.

— Priežodis sako: žmogus
nori, kad jį butinai apgautu.
Kad tai yra tikra teisybė,
parodo sekantis atsitikimas.
Pirmutinėse dienosė szų metų
į mūsų miestą atsibastė toly-
mas giminaitis vieno mūsų di-
delio Maiziesziaus sunaus.
Reikalaudamas piningų ir no-
rėdamas jų kūmi greičiausiai
gauti, apsigarsino savą už
daktarą, nors jisai nei mažia-
sio supratimo apie daktarystą
neturėjo. Tacziaus jam pasi-
sekė greitai ezion garsą igyti
ir dėlto buriu skubinosi su
pilnomis masznelemis, kad už
blogą ir paojingą rodą užmo-
kėtų didelius piningus. Rasi
žydelis visai butu ant kojų
atsistojęs, kad ne vienas labai
apgailėtinas atsitikimas butu
jam po kojų nepasipynęs.
Mat ant vieno vaiko veido isz-
kilo mažas szszelis; tada tė-
vai nuneszė tą vaiką pas žyde-
lį, praszydami jį iszgydyti.
Žydelis apsiėmė tą padaryti
už \$25. Bet vos tik pradėjo
vaiką gydyti, kaip sugadino
vaiko veidą taip baisiai, kad
sunku yra pažinti kas per sut-
vėrimas jis esąs. Ne vieną
kartą žydelis snekejo su žmo-
nėmis pasakodamas, kad Sze-
nandoryje yra jam taip gerai,
kad pagaliaus ir Palestinoje
negali buti geriaus; jisai daug
po švietą yra vazinėjęs ir
daug yra matęs žmonių, bet
tokių didelių kvailių ir tiek
daug niekados. Ateina žmo-
gus, praszo rodos nū ligos —
žydelis dūda jam keletą laszų

szilto arba szalto vandens, ka-
tras nū visų ligų gelbės ir už-
tokį didelį apvylimą jam dū-
da didelius piningus. Szitą
sakydamas žydelis turi tikrą
teisybę apie mūsų brolius.

K. B.

— *Cincinnati, Ohio.* 15 d.
Kovo tapė ezion uždėta lietu-
viszka draugystė vardan Sz.
Kazimiero, prie kurios tą pa-
čią dieną prisiraszė 17 šana-
rių. Dieve jiems padėk jų
darbūse dėl naudos tikėjimo
ir lietuvystės nors per susivie-
nyjimą priešz liudną mūsų
szitoje žiamėje ateitę.

Kun. Kazys.

— *Groesbeeck, Texas* (ko-
resp. „Vienybės“). Vazinė-
jant po Sziaurinę Ameriką
šiadien jau kūne kožnoje vie-
toje galima užtikti lietuvių.
Daug daug mūsų brolių jau
ezionai priviso, daugiaus ne
kaip mislyjama. Randasi jų
pusėtinas skaitlius ir szitoje
tolymoje valstijoje, bet suži-
noti tikrą skaitlių, neesant
vienybės, yra jokių budu ne-
galima. Szitoje vietoje tai-
pogi randasi 13 vaikinių, dir-
banczių prie geležinkelio ir
tiltų. Darbas yra pastovus ir
mokama už jį \$1.15, \$1.50 ir
\$2.00 ant dienos. Vienas isz
mus yra pardaviku saliuone ir
ima \$45 ant mėnesio. G.

— *Brooklyn, E. D.* Ne-
kurie lenkiszkai laikraszcziai
anūsyk garšino, butent Jūdi-
szius susitaikęs su vyskupu ir
gavęs pavelyjimą veliuk pil-
dyti kuningiszkas priderystes.
Pasėmę žinias isz tikrų szal-
tinių, mēs persiliudyjome, kad
jis ne tik kad su vyskupu ne-
susitaikė, bet abelnai nei ne-
mislyja buti jam paklusniu.
Žmonėms jis teisina savo pa-
sielgimą tūmi, kad vyskupas
nesuteikęs jam kuningystės, o
todėl ir negali ją nū jo atim-
ti. Žmonės pasidalino į dvi
partiji, tarp kurių eina atkak-
liausioji pjūvinė. Abelnai
szitas netikėlis padarė dėl
mūsų tautos tokią gedą, ko-
kią neveik galėsime nū savęs
numazgoti.

LIETUVOS ISTORIJA

nū seniausiu gadyniu iki Lublino unijai.
PARASZYTA SIMANO DAUKANTO, BUVSIOJO VILNIAUS UNIVERSI-
TETO PHILOSOPHIJOS MAGISTRO.

(Tęsa.)

Kas žino, jog vieni Lietuviai bei Žiamaiciziai visame pasaulyje savo javus tedžioviną ir tekulia rejose, taip vadinamūse triobėsūse, tai létai pataisytose, tas gali didiai stebėtis ir jį pasaką.

Kokią naudą turėjo Massilijėnai nū to Pyteo kelionės, nei vienas negali skaidriai pasakyti, tai gali taciaus spręsti, jog Massilijėnai įgavo į savo rankas visą prekybą tame laike, kuriame Kartago prekyba suvisai pradėjo mažėti, kaip sako garsūs darų raszytojas (18).

Truputį paskesniai Penai beje Kartaginėnai, negali žinoti, skaugėdami tos prekybos Massilijėnamus, ar netverdami savo namų ermyderiais, kurie jų ukę tame laike kankino, buk atsidanginę į Žiamaiczių pajurius gyventi.

Žinoma taippat yra, jog Kartaginėnai Phoinikų naujokai sekė taippat jų būdą kaip savo tėvų. Buvo visugarsesniais (garsiausias) prekybais, irklavo į tolimiausius krasztus savo prekio pardūti, leido taippat naujokus, kuriūs savo Dievui Kronos vadinamam beje globėjui prekybos įdūdavo glemžti ir globti. Čia tas dar yra dabotinu, jog upė sziadien Niamunu vadinama, senovėje vadinosi Kronos, rasztūse Ptolomėjaus, kursai savo žinias surankiojo iš rasztų Phoinikų ir Kartaginėnų. Rasi Kartaginėnai nū savo žinyczios Dievui Kronos vadinamam Rusnėje įkurtos ir paczią upę Niamuną (nū tos žinyczios) Kronos vadino. Jog Rusnė buvo szventa vieta ir garsią turėjo žinyczią, tą dar 10 ir 11 amžiuje rodo mums aiskiai to laiko rasztai, kaipogi sako į Rusnės žinyczią ne vienį Szpanai bet ir Graikai leidę savo siuntinius tenai apie savo ukės ruikalus teirautiesi. Kaipogi randama yra vidutinių amžių rasztūse, jog Vokiecziai ir kiti Teutonų meldžionys, kariaudami su Lietuviais ir Žiamaiciziais Parusnėje, sugriovę ant Rusnės salos Niamuno įtaškoje Žiamaiczių pagonių žinyczią garsią ir didiai godojamą senovėje, kurios altoriuje radę minavotieji Vokiecziai akmenį su paraszu lotyniszku, kursai rode, jog metūse 115 pirm gimimo Kristaus Niamons jurų karvedys atkeliavęs su szejmyna iš Kartago juromis pagal į Žiamaiczius ir apsigyvenęs saloje Rusnėje. Tą akmenį Vokiecziai metūse 1240 nusiuntę į Romą popiežiui Inocentui III, kursai mandagiai jį priėmęs, atkaliai į jo vietą nusiuntęs Vokiecziams abrosdą arba rodveidį kokio ten szventojo liepdamas pakabinti bažnyčioje į akmenis vietą (19).

Ne vienas rasztas dabar minavotas rodo mums aiskias pažinias Lietuviių bei Žiamaiczių senovėje būvusias su tolimiausiomis tautomis, bet patys pinigai arba nauda, lygia dalla indos, stūmenys ir kiti daigtai Graikų, Rodenų, Romečių randami Žiamaiczių žiamėje didesniai dar tūs rasztus teisina ir tvirtina (20).

Ne vieni svetimi rasztai minavoja tūs Lietuviių atėjūnus, bet yra dar pasaka, jog neseniai tebdainavę žmonės Paniamu-

nėje gyvenantieji visą kelionę tų atėjūnų, kurios dainos truputėlį čia priplieksiu. Juros keleiviai parkakę juras, irklavę Niamunu pagal iki upėi Dubisai, ir išsydę tenai žinyczią, prasidžiugę sakę: čia radome, kurią vietovę pramanę Seređium. Irklūdami tolesniai Dubisa norėje lapinėje ant skardžio pasilsėti ir sakę: čia kiskim vėliava, nū ko ir vietovė tapę vadinama Cziakiskiziai. Irklūdami dar tolesniai rado dideles tamsias girias, kuriose nebįstengdami bekeliauti tarė: e-ya galas, kuri vietovė iki sziai dienai vadinasi Eirogalas, bet išsibastę iš girių į laukus pasakę: bet yra galas, nū ko ir vietovė ikiszioliai vadinasi Betigalas. Vyresnysis tų atėjūnų vadinęsis Niamons. Tikra tai yra pasaka, ar nū dainėjų pramanyta, to asz nestigauju, vienok žinoma yra visiems, jog Strykaskis pirmasis Lietuvos ir Žiamaiczių darų raszytojas pats prisipazįsta, jog pasaką apie Lietuviių atėjūnus kaip jam reikint perkeitę; ar jis tūs rasztus, kurie rodo Kartaginėnus į Žiamaiczių krasztus atėjūsius ir tų dainą apie Raseinius dainojamą į savo Romėnus perkeitę, to nei vienas sziadien negali žinoti, vienok tą regime skaitydami jo rasztus, jog jis žino visus vardus tų atėjūnų noris pirm tukstanczių metų gyvojusių, kad tūm tarpu kiti rasztai jų susisu nežino. Kas budamas, taciaus tie palaikai aiskiai mums rodo, jog gyveno tūse krasztūse atėjūnas, bet nū kurių, kokių tantų buvo kilties, to dar nėra žinoma. Čia dar reikia priminti, jog visos Lietuvos ir Žiamaiczių upės turi moteriszkus vardus, beje Daugava, Gauja arba Gaiva, Venta, Surgutė, Isla, Nevėža, Dubisa, Nerė sziadien Vilija ir t. t.; vienas pats tik-tai Niamunas teturi vyriszką vardą.

Mokytas vyras pasakoja dar, jog iki sziai dienai Paniamuniūse tebesanti pasaka, jog Niamons buvęs gūdojamas už Dievaitį ir turėjęs Niamunaicziūse savo žinyczią, kurioje vietoje sziadien dar yros sugeizėjusios ir susmegusios randasi, bet ar upė pati buvo dievūjama ar tas atėjūnų valdimieras, to nei vienas nežino. Yra vienok randami tenai trupucziai mūrų, supentėjusių senovės trobėsių, kurie rodos buvę įkurti nū atėjūnų, nei nū Lietuviių. Tokias yras gali regėti ties Jurbarku panismunėje, kuriose kalkio plytos yra jau į titnagą supentėjusios, trupucziai kaulų į akmenį pavirtę, o stiklai (regisi langų) supuvę. Taippat Dubisos paupyje per pustrukį nū jos įtakos atkalnėje yra tokios pat yros. Nerandant tenai akmenų, kuriais Lietuviai ir Žiamaicziai savo pilis kurę kariaudami su meldžionimis ir kitais Vokiecziais XII, XIII, XIV ir XV amžiuje, gali lemti tūs trobėsius įkurtus būvus neantmenamūse jau laikūse žmonių daug jaukesnių bei sugebėsių ant knebinio, nēg kaip gyventojai tos gadynės tūse krasztūse gyvenantieji, tai yra Lietuviai ir Žiamaicziai minavotūse amžiūse (21).

Dar garsūs darų raszytojas gyvenęs keliomis deszimtimis metų pirm gimimo Kristaus pasakoja, už Teutonijos (Germanijos) ir Prancuzijos (Galijos) atkaliai Skytų žiamės yra, sako, sala, kurią jis neb jau Abalus, kaip Pyteas vadina, bet Basileja, kur jura bangiodama meta gintarus visoje pasauleje niekame kitur nerandamus (22).

Rėdant Romėnų ukę Cezariui bei Antoniiui tevunai arba senatoriai liepę visą pasaulę numierūti trims matematikams: Ksenodokui, Teodotui ir Poliklitui. Tie vyrai nubėgę mie-

18) Diadora LV. c. 23-24.

19) Narbut Tygodn. Vilna. 1817 m. N. 71.

20) Bayer de muno Rhodio in opus. p. 690 - Valse.

21) Narbut Tyg. Vilna. 1817 N. 71.

22) Diadora LV. c. 23.

rūti pasaule redant uke Saturnui ir Cinai. Siekėje arba kaip sziądien sakoma yra mieravę ją 32 metu 1 mėnesį ir 10 dienų; rasztus to numeravimo sudeje tėvūnai rasztynėje. Pagal jų rasztus visa pasaule yra iszskaidita į keturis okeanus arba didjures. Ties sziaurės okeanu, kurį kartais vakarų okeanu arba jūra vadina, tenai tautas gyvenancias minavoja Gotų, Teutonų, Alanų, Bastarnų, Sarmatų, Erulų ir Hettos arba Lettos. (23)

Tokios teyra ikisziol randamos žinios apie krasztus ir tautą Lietuvų bei Žiamaiczių senovės rasztuse pirm gimimo Kristaus.

§2.

Žinios Romėnų apie Lietuvų bei Žiamaiczių tautų gimimus Kristui.

Pirmosios žinios gimus Kristui randamos rasztuse apie gintarus ir jų krasztą užvis pradžioje pirmojo amžiaus taip yra menkos, jog jas aiszkiai gali vadinti ne vien pasakomis, bet incimis zaunomis, kurias skaitytojas lasydamas nežinos pats kame esąs.

Sukakus kelioms deszimtiems metų nū gimimo Kristaus, geographas Pompėjus Mela taip pasakoja: „Sziaurėje yra didė jūros atsiauta Kadanijos jūra vadinama turinti daugybę salų. — kurios tenai jūros vandenimis it tankiomis upėmis aptvinsios rodosi iszszerpetotu krasztu. Krasztas patsai atkaliai Sarmatų (rasi Žiamaiczių) kartais vandenimis aptvins-tas, kartais nubrinstas suvisu paveidžiu esąs į salą.“ Tolesniai tas pats raszytojas dar zaunyja: „tame kraszte, sako, gyvena pautrijai, tai yra žmonės paukszečių pautais arba kiau-sziniais ir avizomis mintą; tenaigi taippat gyveną žmonės arklakojais ir žasausiais vadinami, kurie savo pliką kuną ausimis ir žasies sparnais daugstą. Nū to skaitytojas gali regėti, kaip skrubenas žinias Romėnai teturejo dar tame laike apie gintarų krasztą ir jo gyventojus. (24)

Daug aiszkesnę žinią turėjo tie patys Romėnai apie tūs krasztus antroje pusėje pirmojo amžiaus. Neron'as Romėnų vieszpatis paskendęs lepume ir gaszlume, geisdamas dar didziūtiesi Romos akyvaizdoje įvairia puikybe bei turtais, liepė savo namų erzilui arba kavalieriui keliauti į gintarų žiamę ir jų tenai pirkti kiek gaunant. Erzilas sutrukęs toje kelionėje metus, nors nežinomais keliais bei per baugias ir paojas tautas, vienok jorį kelionę del Romėnų buvo didiai naudinga. Kai-pogi Romėnai vienkartu radosi apsipazinę su Žiamaiczių krasztais sziapus Islos arba Vislos, apie kuriūs virsziaus minavotos zaunos pragaiszo ir gintarų prekyba tenai prasiplati-no.

Nors nėra rasztų to erzilo, del žinojimo, koksai tas gintarų krasztas jo amžiuje buvo, bei koksai budas gyventojų, vienok toji kelionė del Romėnų buvo didiai naudinga. Kaipogi Romėnai vienkartu radosi apsipazinę su Žiamaiczių krasztais sziapus Islos arba Vislos, apie kuriūs virsziaus minavotos zaunos pragaiszo ir gintarų prekyba tenai prasiplati-no.

Lygia dalia Romėnų mokytų tarimas apie jų budą su tū žigiu persikeitė, kaipogi pirmesniai vieni tarė gintarą esant Adriatijos jūros ūlų prakaitais, kurie vasarvidyje szunims siuntant teką į jūrą, stingstą ir į gintarą paskui virstą; kiti

luszies drėgme vadino, kurią Lykijos kraszte isz žiamės kasą; kiti stigavojo gintarus esant paukszečių meleagrų aszaromis, kurios krintancios į Adriatijos jūrą, stingstancios ir į gintarus virstancius; vienok nū to erzilo žigio visos tos zaunos pragaiszo ir visi Romėnai žinojo jau aiszkiai, kame gintaras gaunamas buvo ir koksai yra jo budas. (26)

Virsziaus minavotas raszytojas erzilo vienlaikis sako, jog į rytus Žiamaicziūse pajūrėse gyvenusi tauta Vendilių, tai yra žmonių pavandenėje gyvenanczių, kurios giminės vadinosi Burgundėnai, Variniai, Kariniai ir Guttonys; o sziapus Islos arba Vislos gyvenusios tautos Sarmatų, Venedų, Seirų ir Irrių. Antra tauta vadinama Ingeona gyvenanti pajūrėse jų į vakarus turėjusi gimines arba savo szakas vadinamas Cimbrais, Teutonais ir Chauciais. (27)

Tas patsai toliaus pasakoja: perėjus Ripėjos kalnus, esą juroje daugybę salų, kurių vardai nežinomi. Timeus vienok bylojės jam, jog esanti tenai viena sala prieszakyje Skytijos ir vienos dienos trukio tolima nū Skytų krasztu, vadinama Raumonija, kur jūra, siausdama į pajūrį bangas, rudenimis bei pavasariais mėtanti gintarus. (28) Ir taip yra jau vardai trys minavojami gintarų salos, tai yra: Abalus, Basileja ir Raumonija; ketvirtą tos salos vardą jis pats sako girdejęs nū vieszpatis Mitridato, kursai jam pasakojęs, jog sziaurės paszaliūse esanti sala vadinama Oserikta, kurioje augą cedrų lieknai, isz kurių teką sakai į jūrą ir paskui į gintarus virstą. (28)

Nors nieko aiszkiai tūse rasztuse negali skaitytojas regėti apie Lietuvų bei Žiamaiczių tautą neigi apie jų krasztą, vienok tos pasakos tą mums rodo, jog gintarų žiamę gilioje jau senovėje vadinusis szventa; kaipogi Graikų žodžiai: Abalus, Bazileja, Oserikta zenklina szventą. Rasi szventa vadinosi nū to, jog virsziaus minavoti Kartagėnų atėjūnai į Žiamaiczių žiamę, o rasi dar pirmesniai Phoinikai, gynydami savo prekybą nū paojaus buvo ikurę tame kraszte žinyczia, kurioje amžina ugnis rusejo; nū ko regisi pati vieta Rusne buvo pramanyta, jog tenai ugnis visūmet rusejo, tai yra amžinai degė, kuri vieta, kaip žinoma yra, taip buvo garbinga visoje sziaurėje savo žinyczia, į kurią vidutiniūse dar amžiuose nevien pagonyys arba netikėliai, bet ir patys krikščionys keliavo tenai teirantis didžioje notėse, kaip tenai turi risztis; kaipogi nū tos žinyczios visą Žiamaiczių ir Lietuvos krasztą vidutinių amžių raszytojai vadino Rusiją. Ta teisybė mums dar aiszkesniai rodysis, jei minsime sau, jog Phoinikai ir kitos senovės tautos globdami savo prekybą nū paojaus netaikių žmonių dievus jos užtartytojai darė ir žinyczias jiems kūrė. Ketvirtūju vardu ta sala buvo vadinama Raumonija, rasi nū rumų, tai yra trobėsio taip vadinamo, kuriame visuvyriausias tautos valdimieras arba kuningaiksztis gyveno. Kaipogi sziądien dar Latviai ir Žiamaicziai namus, kuriūse pats kuningaiksztis gyvena, vadina rumas arba rumis. Tie rumai, kaip tūjaus regėsime, buvo pas žinyczias. Praszaliecziai, nesuprasdami Lietuvų kalbos, pacią salą Raumonija, o kiti dar Romovė, tai yra Romu vadino. Tame žodyje sala nėra nieko keisto.

26) Strabo L. IV. c. 6.—L. V. c. 1.

27) Plinius. H. N. L. IV. c. 13—14.

28) Tas pats H. N. XXXVII. c. 2.

23) Bohusz o dawności narodu Litewskiego, część. 1. s. 98.

24) Pomponius Mella de situ orbis L. III c. 24.

25) Plinius H. N. LXXXVII c. 3.

(Dar ne viskas.)

Margumynai.

— *Tikros amazonės.* Moterų tiesa nesioti ginklus yra neužgincijama. Taciaus tokie atsitikimai, kaip įstojimas moterų į eiles kareivių ant muszavietės, yra labai reti. Mės skaitomė apie amazones, vienok ne dažnai jas matome, žinoma apart tų, ką teatrūse yra rodamos. Paskutinis sumisimas Vidurinėje Amerikoje išvedė ant scėnos klišą patrijotiskų moterų, pasirengusių ir pasirūsių kiekvienoje minutoje kariauti už savo tiesas taip, kaip vyrai kad kariauja. Sekančioji pripažintis salvadoriskėms amazonėms tapė neseniai perdėta iš „El Mensajero de Salvador“: „Skaitliuje didelės armijos ukvatinkų, atėjusių į šitą sostapilę nedėlioję, mės patėmyjome keletą moterų, kurios, apsiginklavę kaip tikri kareiviai, traukė paskui barabonus užlaikydamos kūmi geriausiai marszo taktą ir parodė tokią discipliną, su kokia geriausias tik kareivis galėtu pasigirti. Negalima užgincyti to, kad salvadoriečiai kada einasi apie apsigynimą nū prieszo ir išlaidyną savo tiesų, stovi tarp pirmųjų tautų Amerikos, įpazčiai po to, kada matėme tokį patrijotizmą tarp mūsų moterų, išėjusių į muszavietę ne dėl raiszėjimo žaidų savo vyrų, brolių, tėvų arba numylėtinų, bet dėl kariavimo už savo tiesas, už savo žiamę, su karabinais rankose, kūmet kitų tautų moteriszkė bijotusi pirsztu dasilytėti tų ginklų. Ozion, mės sakome, turi gyvūti didelė meilė dėl tėvynės, gilus patrijotizmas ir karsztas troszkavimas valnybės ir nepriegulmės mūsų žiamės“.

— *Naszlių buris.* Naszlės, kaip pagodojama kliša, yra žinomos tik tai Europoje ir Amerikoje. Azijoje jų buvis

nepavydėtinas. Pas indus kiekviena nelaimė yra parokūjama už paseką kokio didelio nusidėjimo moteriszkės, o kadagi myris vyro yra labai didelė nelaimė, tatai visūtinai yra mislyjama, kad pati jo yra padariusi ką pasibaisėtinai pikta. Josios atrymieje ir giminės tariasi esant reikalinga nukoroti nusidėjimą ir su didžiausiu paniekinimu žiuri ant naszlės. Josios galva tampa nuskūtama, ji yra prileidžiama tik prie prasziausiojo valgio ir drapanų ir prispiriama prie sunkiausiojo darbo. Net ir tokiūse atsitikimūse, kada jei pasilieka po vyrų dideli turtai, visotinas paniekinimas ir prietarai daro jos buvį apraudotinū.

Gromatnyczia.

— *Varpui ir Ukininkui.* Siųskite numerius šių metų ant adreso: Thomas Pauksztis, 123 N. Main st. Pittston, Pa.

Pajieszkėjimai.

Tamosius Kasperavocius pavogė nū Jurgio Macevyčiaus Plymouththe dziegorelį ir pinigų ant \$40 ir išbėgo kas-žin-kur. Broliai, apsisergėkite nū to vagies ir pajutę kur jį praneszkite man. Jis paeina iš Parėczėnų kaimo, Metelių valsčiaus, 33 metų senas, vidutinio ūgio, si augšta kakta, usūtas ir su plika galva.

J. Macevyčius, Plymouth, Pa. (XV).

Szviečiai pribuvęs iš Europos staliorius, gerai išzmanantis savo darbą, pajieszko dėl savės atsakančios vietos. Atsiszaukti pas W. Simpson, Plymouth, Pa. (XVI).

Antanas Astromskas pajieszko savo broli Mikolą Astromskį, kurs jau penki metai kaip Amerikoje gyvena, pirma buvo Mahanoy Cityje. Jeigu kas žino kur jis dabar yra, tai dūkite žinią po adresu: A. Astromskas 2308 Carey Alley Pittsburgh, S.S. Pa.

Užmokėjo Už Laikrasztį.

„VIENYBE LIETUVNIKU“

Jus. Juszkewyczius New Boston \$1.00

Nori daugiau, tai gausi!

Laikė poros paskutinių nedėlių apturėjome szintus gromatų su padėkavonėmis už mūsų cirkuliarus ir kalendorius ir su praszymais prisiųsti jų daugiau.

Vienkart apturėjome daugybę gromatų nū mūsų kolonistų išz HOFA PARKO IR PULASKI, kurie taipogi mums dėkavoja ir patvirtina, kad mūsų cirkuliarai yra visiszkai teisingi ir jog nū szio sykio dar labjau pasistengsė savo prietelius pas sąvę parsitraukti.

Yra tai geriausi davadai pasikakinimo. Daugelis ir laikė žiemos užpirkto nū mus žiames, nesa žiamė buvo visiszkai neuzsnigta.

Taip yra. Kiekvienas galės gauti dovanai tiek kalendorių, mapų ir kitokių cirkuliarų, kiek tik jis pareikalaus.

Žiemes turime dar gana dėl szintų farmų, o prekės taip mažos, jogei visi dyvyjasi.

J. J. HOF LAND CO.,

119 W. Water Str.,

Milwaukee, Wis.

M. Kasziuba Pittston	„1,00
J. Kunca	„2,00
J. Novickas Waterbury	„1,00
C. Reimer Batavia	„1,00
J. Krivickas Baltimore	„1,00
J. Keuny Jersey City	„1,00
A. Silk Sag Harbor	„2,00
Cz. Maskolijoje	6 rub.
M. Baltrusaitis Wilkes Barre	„1,00
V. Krisciukaitis Freeland	„1,00
A. Karalus New York	„1,00

DEL SKAITYTŲJŲ.

Užmokėjusieji, o nepakvitavotieji abonentai užpraszomi yra atsizsaukti. Raszant į rėdystę su kokiū norint reikalų, reikia pridėti už du centu markę dėl atsakymo.

Apgarsinimai.

Randasi dėl pardavimo daili farma atokume 35 mylių nū Plymoutho; 60 akrų gerai iszdirtbas žiamės, druti trobėsiai ir padarai, sveiko vandens szaltiniai ir tt. Parsidūda labai pigiai. Pusė pinigų bus palaukiama. Dasizinoti „Vienybės“ rėdystėje.

NAUJAS LIETUVISZKAS Saliunas.

Szaltas alus, geriausia arielka, skanus cigarai ir linksniausia vieta dėl užėigos. Neuzmirskite lietuviai pas mane atsilankyti.

Jonas Sasnauskas

Main Str., PLYMOUTH, PA

Kur pirma buvo Florence Shouns.

S. J. Mookaiozio.

Krautuvė kėnbergeriausių arielkų, alaus, visokių gėrynių ir cigarų. Telingiausias ir pigiausias pardavimas. Lietuviai eikite pas lietuvį.

116 N. Main Str., Shenandoah Pa.

Uždejęs kromą Pittstone, parduvinėju viską kūmi pigiausiai.

Jūz. Pauksztis.

4. Broad st. Pittston, Pa.

Įsitaisęs valgomų daigtų kromą, meilingai užsipraszau brolius lietuvius neuzmirszti paremti savo viengentį ir apsilankyti pas manę dėl pirkinų.

Kazys Petrika,

617 W. Centre Str., Mahanoy City.

Rukyk

Wes'o

„Stripped“

TABAKA.

Kningos! Kningos!

Pas M. Mockų galima gauti visokių lietuvizkų knigų, k. t.: maldakningų, istorizkų, mokslizkų, daininių, ezukanių ir kitokių, kokių dar ik sziol nebuvo, o parsidūda už žiamą prekę. Norintieji apturėti knigų katalogą, raszkyte gromatas ir įdėkite markę už 2 centa dėl atsakymo. Adresas:

Mr. M. Mockus,

P. O. Box 64

Detroit, Mich

MILLAUCKO KROMAS valgomų tavorų ir visokių naminių daiktų randasi ant

No 108 Center st. Shenandoah